

IMMACULATA

6/2008

Č.100

Úmysly modliteb Rytířstva Neposkvrněné

- Prosinec** – Abychom prožívali adventní dobu v modlitební bdělosti ve spojení s Neposkvrněnou Matkou Páně, a dobu vánoční oslavovali s vděčnou radostí za příchod Božího Syna k nám.
- Leden** – Abys Ty, Maria, naplnila naše srdce pokojem a pohotovostí k odpuštění.
- Únor** – Abychom se uměli postarat o naše chudé a nemocné, a tak objevili hluboký význam toho, že jsme všichni bratři, a Ty, že jsi naše Matka.

Úkon odevzdání se Neposkvrněné

Neposkvrněná, Královno nebe a země, Útočiště hříšníků a naše nejlaskavější Matko, Tobě svěřil Bůh celý řád milosrdenství. Já,... nehodný hříšník, padám k Tvým nohám a pokorně prosím, abys mě celého a úplně přijala za svou věc a vlastnictví a udělala se mnou, se všemi schopnostmi mé duše a mého těla i s celým mým životem, smrtí a věčností cokoliv se Ti zalíbí.

Chceš-li, použij také mne celého bez jakékoliv výhrady k uskutečnění toho, co bylo o Tobě řečeno: „Ona potře tvou hlavu“ a též: „Ty sama jsi na celém světě vyhladila všechny bludy,“ abych se stal v Tvých neposkvrněných a nejlaskavějších rukou užitečným nástrojem k probuzení a největšímu vzrůstu Tvé slávy v tolika zbloudilých a lhostejných duších a tímto způsobem přispěl k co největšímu rozšíření blaženého království Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Neboť kam Ty vejdeš, tam vyprosíš milost obrácení a posvěcení, vždyť Tvými rukama stékají na nás všechny milosti z nejsladšího Srdce Ježíšova.

Dovol mi, abych Tě chválil, přesvatá Panno. Dej mi moc zvítězit nad Tvými nepřáteli.

Ó, Maria, bez hříchu počatá, oroduj za nás, kteří se k Tobě utíkáme, i za všechny, kdo se k Tobě neutíkají, a zvláště za nepřátele Církve svaté a za ty, kdo jsou Ti svěření.

Milí čtenáři,

držíte v ruce 100. vydání Immaculaty. Kolik času uběhlo od vzniku prvního čísla? Kolik hodin redaktoři proseděli za počítačovou klávesnicí, aby připravili vždy nové číslo? Kolik vzdechů a modliteb přitom vyslali k nebi, aby splnili svůj úkol? Kolik papíru bylo potišťeno, aby se ke čtenářům dostala slova povzbuzení? Kolik dopisního papíru bylo za tu dobu popsáno, aby zase odezva čtenářů dorazila zpět do redakce...? Jedním slovem: hodně.

Děkujeme Neposkvrněné, že nad námi držela a stále drží svou ochrannou ruku a vyprošuje nám Boží milosti. Uvědomujeme si svou nedostatečnost a chyby, které občas dopadnou na některého z Vás, čtenářů. Přesto doufáme, že naše úsilí vložené do oné stovky čísel nebylo zbytečné a přineslo duchovní plody ve Vašich srdcích.

Chceme Vám všem poděkovat za přízeň, slova povzbuzení, rady či kritiky, také za shovívavost, především děkujeme za podporu hmotnou i duchovní, bez níž by časopis nemohl pravidelně vycházet.

Nakonec Vás opět prosíme o modlitbu. Náš cíl – spása duší, je cílem nadpřirozeným, a proto je zapotřebí použít nadpřirozených prostředků, kterými jsou modlitba a oběť. Potom prostředky přirozené – jednotlivá vydání Immaculaty – budou promlouvat ke čtenářům a budou obracet jejich srdce k Bohu.

bratři minorité

Mariánský sloup

Michal Krátký

V třicetileté válce šlo o mnohé:
o víru, o národ, o holé životy,
boje byly kruté, těžké, dlouhé
zem zakoušela nelehké trampoty.

Čechové i Moravané měli co dělat,
neboť silný byl švédský nepřítel,
přece však ho dokázali zdolat,
když pomohla Maria a Spasitel.

A když uspěli Pražané v těžké té obraně,
rozhodli se vzdát poctu nebeské Královně.

Na počest vítězství, které ona vymohla jim,
vztyčili krásný sloup, jenž zval se mariánským.

HRDINA BOŽÍ SVATÝ ANTONÍN Z PADOVY

WILHELM HÜNERMANN

čtení na pokračování (12)

Kvardián a hlasatel pokání

Dle vůle představených Antonín opustil krátce po slavnosti Nanebevzetí Toulouse a zamířil na sever do města na horní Loire Puy-en-Velais, kde měl převzít jako kvardián vedení kláštera menších bratří.

Osamělému poutníkovi, zdolávajícímu za slunných dnů babího léta pohoří Ceveny, se zdálo, jako by slyšel hlas Mistra, když vedl své učedníky do hor u jezera Genezaret: „Pojďte do ticha a trošku si odpočiňte!“

Po čtyřech měsících prožitých v dusném prostředí velkoměsta jej čistota a svěžest horských štítů obcerstvila dvojnásob.

Zbožní bratři z Le-Puy přijali svého nového kvardiána s velkou radostí, netrvalo dlouho a našli v něm dobrotivého otce, který se zajímal účastlivě o všechny jejich starosti, jedl s nimi skrovný chléb chudoby a jejich duším dával pokrm nejvzácnější.

Slova, jež k nim pronášel, jim pronikala do hloubi srdce jako ohnivě šípy. Tito synové Chudase z Assisi se semkli kolem něj oděni do svého jediného režného šatu, a přece byli díky milosti Boží bohatší a šťastnější než mocní tohoto světa, kteří se odívali do purpurového hedvábí a své hlavy zdobili korunami ze zlata.

„Bratři moji,“ sděloval jim Antonín tajemství bohaté chudoby, „vyslechněte si, co říká Josef v knize Genesis: «Bůh mi dal vyrůst v zemi mé chudoby.» Všimněte si, jak vyrůstal ten, jehož vlastnictvím je Království nebeské. Kolik lidí by dnes s radostí sneslo nejtvrději chudobu, kdyby zcela určitě věděli, že je díky tomu pak čeká království ve Francii nebo ve Španělsku. Ale my chceme být chudí, abychom získali Království nebeské. V nebi je láska Boží, nejvyšší pocta, největší bohatství, jaké jen může být.“

Vskutku, taková slova přikazovala zapomenout na žal a trápení. Bratr kuchař, který nevěděl, co zítra předloží bratřím na stůl, prozřel, jak bohatý je i s prázdnými hrnci a mísami. Účetní, jemuž připadla správa nemajetného konventu a jenž sklí-

čeně přemýšlel jak zaplatit pohledávky, se zatvářil radostně, jako by byl ze všech starostí vysvobozen. Mladý fráter Lukáš Belludi ze zámožné padovské rodiny zapomněl na nespokojenost, která ho občas přepadala pro stísněnost a ostatní nevýhody malého kláštera, a celou duší se zaposlouchal do podivuhodných, útěchu přinášejících slov svého kvardiána. Jak bohatý v lásce Boží je, a to navzdory všem nesnázím.

„Měj ustavičně Boha ve svém srdci,“ pokračoval velký mistr. „To vlastně Tobiaš říkal svému synovi: «Měj Boha v srdci po všechny dny žití svého.» Ona slova jsou sladší než med. «Měj stále Boha v srdci!» Ó srdce, blažené nad všechnu blaženost, šťastnější nad všechno štěstí, neboť jsi získalo Boha! Čeho se ti může ještě nedostávat? Máš všechno, protože máš toho, který vše stvořil, který tě cele naplňuje, bez něhož všechno, co existuje, není ničím.

Měj neustále Boha ve svém srdci! Ó bohatství, které všechno vlastní! Jak bych ale mohl vlastnit Boha, jak bych jej mohl získat já bídny červ, maličká blecha, ubohé lidské mládě? Co praví trpitel Job? «Stříbrem není možné vyvážit jeho hodnotu ani koupit za indické hedvábí. Zlato ani křišťál se mu nevyrovnají, ani jej nelze směnit za drahocenné nádoby z ryzího zlata.»

Ó pane Bože, nic z toho nevlastním. Co musím nabídnout, abych Tebe získal? «Dej mi sebe,» dí On, «sebe a já ti dám sebe. Dej mi své srdce a získáš mé Srdce. Ponechej si všechno, dej mi pouze své srdce! Nepotřebuji tvá slova ani tvé činy! Dej mi srdce!»

Čas od času opustil Antonín konvent, aby se vydal do opuštěných skal pohoří Anis a na jejich vrcholcích prodléval pohroužen v modlitby a rozjímání. Hora trpýtcí se v čerstvě napadaném sněhu se mu stávala horou Tábor, kde se díval do Pánovy proměněné tváře, horou Alvernou otce Františka, protože Ježíš vtiskl žár svých svatých ran také do jeho duše. Když se pak vracel k bratřím, tvář mu zářila předivným jasem.

Někdy s sebou brával mladého frátera Lukáše Belludiho a mluvil k němu jako mluvíval otec František k bratru Lvovi, ozřejmoval mu hloubku svých myšlenek a planoucí žár svého srdce.

Když znavení putováním jedenkrát odpočívali na skále, oslovil Antonín milovaného bratra:

„Vidíš, bratře Lukáši, teď připomínáme patriarchu Jakuba, který při své cestě pouští oddechoval s hlavou položenou na kameni.“

„Jestli je tomu skutečně tak, mohli bychom také zahlédnout žebřík, který vede do nebe!“ odvětil mladý Padovan.

„Takový žebřík, který se dotýká nebe, má mnoho příček a je namáhavé po nich vylézt,“ pověděl na to kvardián. „Jakub viděl nebe jen ve snu, poněvadž hledal pozemské statky. Ale ten, kdo hledá Pána a nic kromě něj v chudobě a čistotě, je podobný učedníkovi, kterého Ježíš miloval. Jakub opřel hlavu o kámen, Jan o hruď Spasitele; jeden při putování, druhý při večeři. Jakub představuje ty, co jsou teprve na cestě – poutníky; Jan druhý – blaženě odpočívající - už navždy doma.“

Stezka vzhůru do hor vedla ponurými soutěskami, jakmile však stanuli na vrcholu, zalily je paprsky slunce. Orlové nad nimi přelétávali s šuměním mohutných křídel a mizeli kdesi ve třeptivých nedohledných výšinách. Antonín je zamyšlen chvíli pozoroval, pak pravil:

„Orel nutí své mladé, aby vzhlíželi k slunci ještě dřív, než jim narostou křídla. Pokud nemohou snést jeho zář, musí zahynout. Tudiž musíme i my pozvednout náš zrak do nejvyššího Světla, pokud to nedokážeme, nejsme hodni života. Naším sluncem je Bůh Otec, nekonečně vzdálený v nebeských výšinách. Stejně jako vysílá slunce svůj paprsek, tak Otec poslal svého Syna. Podoban paprsku, jenž jakkoli osvěcuje svět, přece se od slunce neoddělí, tak také na naše duše svítí Boží Syn, a stejně Otce nikdy neopustí, neboť je s ním Jedno.“

„Čteš v díle Stvořitelově jako v otevřené knize,“ zvolal mladík s údivem, „ve všem nacházíš obraz a podobnost Boha.“

„Protože každá věc, kterou stvořil Bůh, svědčí o jeho kráse a dobrotivosti!“ dokončil Antonín.

Ten Boží muž znal nejen tajemství přírody, četl i v nitru lidské duše očima, v nichž se podivně zračil Bůh.

V biskupském městě Puy bydlel nedaleko katedrály jeden notář, ještě docela mladý člověk,

který se oddával všem světským vášním a radostem. Pohled asketického minority mu byl stálou výčitkou, proto se mu vyhýbal, jak jen mohl. Zato Antonín jej zdravil, pokud se s ním potkal, nikdy se mu nezapomněl poklonit s nehlubší úctou, což nesmírně notáře dráždilo. Myslel si totiž, že se mu takovou zdvořilostí ironicky vysmívá.

Jednoho dne, když Antonín vycházel z katedrály, narazil znovu na notáře a jako obyčejně se před ním hluboce uklonil. Právník na menšího bratra hněvivě vyjel s křikem: „Děláš si ze mě legraci? Chceš mě před celým světem zesměšnit?“

„To ani v nejmenším, můj příteli!“ bránil se Antonín. „Když jsem byl mladý, bylo mým nejvroucnějším přáním zemřít jako mučedník. Ale Bůh to nepřipustil. Proto zdravím jako světce tebe, poněvadž mi Pán dal poznat, že mučednickou korunu získáš jednou Ty. Prosím tě, přimluv se pak za mě!“

„Nedivím se, že tě mají za blázna!“ smál se notář. „Svět se mi líbí víc než dost na to, abych se s ním pro nic za nic loučil; a až někdy budu muset zemřít, tak určitě ne jako mučedník!“

„Mýlíš se, bratře!“ stál si pevně na svém řeholník. „Umřeš jako mučedník pro Evangelium!“

„Jsi pošetilec a prohlašuješ blábol! A napříště mě ušetří svého fantazírování!“

Nicméně slova menšího bratra notáři nešla z hlavy. Pronásledovala jej ve dne v noci. Zamyslel se tedy nad svým lehkovážným způsobem života a zjistil s hrůzou, že jedině upřímné pokání by jej mohlo v očích Božích ospravedlnit.

I biskup z Le Puy byl jedním z těch prelátů, kteří si s bezstarostným klidem užívali výhod tohoto světa. Slova velkého kazatele dovedla i jej k zastavení a zamyšlení nad sebou samým. Se šlechtyným odhodláním napravit své hříchy opustil jednoho dne město a aby konal pokání, vydal se na pouť do Svaté země. Mladý notář se k němu připojil.

U hrobu Spasitele v Jeruzalémě byl dojat do hloubi duše a jakoby proměněn v jiného člověka. Zcela obrácen nastoupil zpáteční cestu. I stalo se, že se na jednom odpočívadle střetl s několika mohamedány, kteří se jim začali kvůli jejich křesťanské víře posmívat a hrubým způsobem uráželi Krista.

Biskup na takové nadávky mlčel, ale mladý notář rozhněvaně vyskočil a křikl:

„Jak se můžete odvážit rouhat se proti Spasiteli, u jehož hrobu jsme před chvílí klečeli?! Říkám

vám, že lhář a syn zatracení je váš prorok, a ten se už dávno smaží v pekle, kde i vás očekává.“

Zaražený biskup hleděl horkou hlavu svého spoluputníka zchladit.

„Nesmíš něco takového říkat; neboť jen o Jidášovi víme, že jej Bůh zavrhl. Neposlouchejte ho,“ obrátil se k muslimům, kteří si bolestí rvali vlasy a celí rozrušení vztekem sahalí po dýkách. „Neví, co mluví! To je horečka z tepla! Špatně snáší vedro zdejší země!“

Ale synové proroka se nedali utiшит. S výhrůžkami odtáhli.

Nazítrí byli oba Francouzi přepadeni bandou až po zuby ozbrojených muslimů. Zatímco biskupa nechali na pokoji, notáře zajali, spoutali a odvěkli s sebou.

Dlouhé tři dny jej zkoušeli krutými mučidly donutit, aby se zřekl své víry, avšak vězeň se při veškerých útrapách smál. Nakonec mu dýkami probodli srdce.

„Měl jsi pravdu, bratře Antoníne!“ sténal umírající, a tvář mučedníka rozjasnil sladký úsměv.

V listopadu povolali Antonína do Bourges, aby kázal k duchovenstvu i lidu na diecézní synodě. Do biskupství se příkradlo mnoho zlořádů. Dábel zasel do pšenice plevel, protože zleďdini hospodáře podcenili potřebnou ostrážitost.

Nad katedrálou, v níž Antonín kázal, zuřila strašná bouřka. Za okny šlehal blesky, hrom burácel, prudký víchrlomcoval dveřmi. Ale ještě více než běsnění živlu hřměl mocný hlas velkého kazatele, přehlušoval je, volal po pokání a obrácení srdce.

Boží soud visel nad hlavami hustě natlačeného davu posluchačů. Soud s boháči, kteří nepamatovali na nouzi svých bratrů, soud s prostopášníky, hýřily, soud se smilníky, soud s lichváři, kteří se živilí bídou chudastů.

„Boží hněv je nad vámi, kdož se napájíte slzami utlačovaných! Boží hněv nad vámi, kteří znevažujete svátost manželství a nepřijímáte Boží požehnaní, jakým je dítě do vašeho domu. Běda vám. Vaším údělem je oheň věčný.“

Boží hněv je nad vámi, prostopášníci a hýřilové! Myslete na neuhasitelný oheň, kde je smrt bez smrti, konec bez konce. Budete smrt hledat, ale nenaleznete ji. Spalovat vás bude dech Božího hněvu.

Bič Boží je nad vámi, pokud se neodvratíte od svých hříchů. Kolika smrtelných hříchů jste se

dopustili, tolik dábských masek nakládáte na tvář Boží, kterou nosíte v sobě. Zažehňte světlo víry, obraťte svá srdce, abyste znovu našli ztracenou tvář Páně!“

Hukot hromu oťrásl základy Božího domu, když se Antonín obrátil na pastýře, zapomínající na své závazky, pastýře, kteří mysleli jen na požitky, a ne na to, jak by dali svůj život v sázku za své ovečky.

„Pán rozkázal knížeti své církve, aby odrazil se svou lodkou od břehu. Chtěl, aby se jeho apoštolové oddělili od země a jejich bohatství. Copak ten, kdo přilne k zemi a plazí se po rodné hroudě, může vést duše k nebi?“

Šťastný je kněz, který právem může říct: jsem dobrý pastýř.

Svatý Jan viděl sedm zlatých svícňů, sedm ctností kněze: čistota srdce, znalost bohosloví, výřečnost, soucit s chudými, dobrota, spravedlnost a přisnost k nepravostem, svědomitá péče o jemu svěřený lid.“

Kazatel udělal přestávku, protože chrám Páně ohnivě rozzářily blesky za rachotu hromů. Pak se obrátil na biskupa sedícího na trůně:

„Mluvíš nyní k tobě, k tobě s mitrou na hlavě! Proč jsi tak vlažný v péči o své stádo? Proč tak málo dbáš o své ovce? Oděm do rozmanitých kožešin, jezdiš na koních s drahými postroji, s vyšívanými sedly, ale tvé ostruhy jsou potřísněny rudou krví Krista! Náš Pán byl ovinutý do chudobné pleny, když ležel v jeslích, ty se necháváš hýčkat, odpočíváš na loži ze slonové kosti a halíš se do kožichů. Chudý Pán ve stáji - to má být tvůj vzor!“

Ty nehledáš, co je Boží, nýbrž svůj vlastní zisk. Pronásleduješ toho, který se ti zpěčuje, jeho zasáhneš mečem exkomunikace, abys rozmnožil své bohatství, ale k těm, kteří přinášejí dary, mluvíš takto: «Vy jste skutečné děti církve, vy jste blahoslavení, poněvadž se sluitujete nad její chudobou a dáváte jí ze svých pokladů!» Církev ale, kterou myslíš, není Boží království, nýbrž palác, v němž bydlíš ty! Zaslepenče, copak nevíš, že příští úder blesku tě může zasáhnout přímo do srdce?

Biskupův obličej mrtvolně zbělel. Oběma rukama se pevně chytil trůnu, jako by každým okamžikem očekával, že jej z nebe ničivý Boží oheň spálí. Zdrčen svěsil hlavu a neodvažoval se zdvihnout znovu oči. Ještě jednou promluvil mocný hlasatel Krista ke všem v dómu:

„Den Páně přijde jako zloděj uprostřed noci. Když budou lidé mluvit o pokoji a jistotě, zachvátí je záhuba.

Tehdy bude hříšník zasažen bleskem z nebe a chvěním země, řáděním bouře z výšky a vlnobitím moře, což na sebe přivolal svým rouháním. Kam chceš uprchnout? Kam se chceš schovat? Jestliže se vzneseš k nebi, zabije tě blesk. V povětrí tě roztrhá víchr. Zůstaneš-li na zemi, vzbouří se proti tobě; prchněš-li na moře, pohltí tě vlny. Tobě nezůstane ani místečko na celém světě až na propast plamenů, do níž spadneš.“

Venku bouře zatím utichla. Mračno, které zakrývalo modř nebe, se rozešlo. Antonín zmlkl, jeho mlčení však působilo na davy posluchačů drtivěji než blesky šlehaající z jeho úst. Poté pokračoval změněným hlasem:

„Bůh mě k vám poslal, abych vám pověděl o jeho hněvu, ale také o milosrdenství pro ty, kteří budou činit pokání. Musel jsem proklít hříšníky, ale mohu utěšovat a blahoslovit ty, kteří mají zkroušená srdce. Šťasten ten, kdo oplakává své hříchy a omývá je v krvi Ježíše Vykupitele! Bůh je přísný soudce, ale před ním stojí náš Spasitel a ukazuje mu své probodené srdce a před Synem stojí Matka prosící o milosrdenství. K ní obraťte svá kajicná srdce! Ona vyslyší snažné prosby svých dětí a podá jim svou pomocnou ruku. V ní je náš pokoj a spása.“

Zasažení přímo do srdce se věřící mlčky vytráceli z katedrály. Biskup si ale zavolal kazatele k sobě a - jako kdysi král David před prorokem Nátanem - před ním vyznal své hříchy. I když se mu dostalo milosrdenství Božího a útěchy, přece uslyšel vážné napomenutí:

„Bratře v Kristu,“ řekl Antonín, „Bůh tě vynesl vysoko. Proto ty sám buď nanejvýš pokorný, jinak spadneš hodně hluboko. Chovej lásku k chudým a dávej jim ze svého přebytku! Mysli na to, že boháč oděn do atlasu bude o Soudném dnu bez naděje. Žebrák Lazar, který Boha cele miluje, se příchodu Soudce neobává. Pros tedy Pána, bratře biskupe, aby tě nechal umřít v náruči chudoby, abys i ty mohl být anděly vyneseno do Abrahamova klína.“

Příštího dne se Antonín vrátil do ticha svého kláštera. Věděl dobře, že jeho slova nezůstala bez odezvy. Mnozí byli plni lítosti rozhodnutí k obrácení srdce. Ale uvědomoval si rovněž, že každo-

denní život mnohdy maří dobrou vůli, i to, jak je těžké pro člověka zachovat ducha pokání. Proto se rozhodl, že se bude kát za hříšníky a sám na sobě dožene, co hříšníci zameškali.

A znovu, podobně jako v Monte Paolu, se odebral k úpatí hory Anis, do skalní jeskyně, v níž se v utajení před bratry bičoval a trestal železným pásem. Za cenu vlastního utrpení vyprošoval, aby Bůh daroval pokoj neklidným hříšníkům.

Rovněž k zázračnému obrazu Černé Madony v katedrále v Le Puy zanesl žal svého srdce a tíhu, kterou mu vložili do duše ti, co nebyli s to učinit pokání. K ní přicházel pro sílu i útěchu v těžkých chvílích a nikdy ji neopouštěl bez světla a nové odvahy. Stal se jejím opravdovým trubadúrem a zdravil ji jako radost svého srdce, jako růži, jako lilii, jako nejušlechtlejší poupě z Boží zahrady. Než od ní odešel, zpívala jeho duše nejnežnější píseň:

*O gloriosa Domina,
Sublimis super sidera...*

Ó přeslavná Královno,
uprostřed hvězd spanilá...

O konvent v Le Puy měli synové sv. Františka takový zájem, že se jejich počet už nemohl do ubohého klášterku vejít. Antonín proto založil nový dům ve skaliskách u Brive, v němž - kvůli posvátnému tichu, které je obklopovalo - pociťoval velmi intenzivně Boží lásku.

Mladý fráter Lukáš Belludi doprovázel otce do nového působiště. Zde v ústraní se Antonín cítil skvěle. Sem se uchyloval, když byl znaven mnoha kárnými kázáními, o jaká byl odevšad žádán. Svým učedníkům otevíral své nejhlubší nitro a zvláště mladému Belludimu, k němuž přistupoval s otcovskou láskou. Jej zejména přiváděl po kamenité stezce k mystické lásce Boží.

Dům v Brive byl určitě jedním z nejhudších celého řádu, ale Antonín hleděl, aby bratři nic důležitějšího nepostrádali.

Když byla jednoho dne spížírna úplně prázdná a zarmoucený kuchař se pln starostí ptal, co bratřím prostře na stůl, poslal Antonín jednoho z řeholníků k jakési zbožné ženě, aby ji poprosil o kapustu a pórek. Dobrodinka mileráda vyhověla prosbě a poručila služce jít na zahradu a přinést plný koš zeleniny.

„Ale vždyť hrozně přší!“ vmlouvala se služka.

„Kvůli dešti nemůžeme přece nechat mnichy o hladu,“ odpověděla dáma. „Tak jdi už!“

Služka nazlobeně vzdychla, ale poslechla. Lilo jako z konve. Sotva odevzdala koš u bratra fortnýře, zpola žertem, zpola našivaně povídá:

„Není na mně nit suchá!“

„Nezmoklo na tobě ani vláčekno, mé dítě!“ ne-souhlasil bratr překvapeně.

Služka si pohladila šaty i vlasy a zjistila, že jsou opravdu suché.

„Šla jsem v hustém lijáku,“ vykoktala, „učiněná průtrž mračen, a přesto šaty, zástěra ani šátek nezmokly. Jak je to možné, bratře fortnýři?“

„Dějí se zřejmě zázraky, pokud je blízkou bratr Antonín!“ usmíval se řeholník. „Ale teď se vrať domů! Už neprší. Vysvitlo ti sluníčko.“

Mnohem víc než o materiální blaho, pečoval Antonín o duše svých bratří. Všichni za ním přicházeli s velkou důvěrou a svěřovali se mu se svými starostmi.

Bratr Petr, mladý zapálený řeholník, se svému představenému přiznal, že je často trápen těžkými pokušeními, kterým se jen stěží brání.

Antonín jej ale vzal za ramena, stáli tvář v tvář, přiblížil svá ústa téměř k jeho a dýchl na něj se slovy:

„Můj synu, přijmi dar Ducha svatého! Buď statečný a vytrvalý!“

Pokaždé, když se od té chvíle v srdci mladého řeholníka strhla bouře, stačilo jen, aby si onen okamžik připomenul a do nitra se mu vrátil klid.

z německého originálu Der Gottesruffer von Padua přeložila Milada Prchalová

Promluva papeže Benedikta XVI. při generální audienci 12. 11. 2008

Pavlovská perspektiva Kristova druhého příchodu

Drazí bratři a sestry, téma vzkříšení, jímž jsme se zabírali minulý týden, otevírá novou perspektivu, totiž čekání na Pánův návrat, a proto nás přivádí k zamyšlení nad vztahem mezi přítomností, časem církve a Božím královstvím, a budoucností (éschaton), která nadejde, až Kristus odevzdá království Otci (srov. 1 Kor 15,24). Každé křesťanské pojednání o posledních věcech, jež se nazývá eschatologie, vychází vždycky z události vzkříšení: v této události poslední věci už začaly a v jistém smyslu jsou již přítomny.

Pravděpodobně roku 52 svatý Pavel napsal první ze svých dopisů, první list Soluňanům, kde mluví o tomto Ježíšově návratu, zvaném parusie, advent, nová, definitivní, zjevná přítomnost (srov. 4,13-18). Soluňanům, kteří mají své pochybnosti a své problémy, apoštol píše: „Ponevadž věříme, že Ježíš umřel i vstal z mrtvých, věříme také, že s Ježíšem přivede Bůh k životu i ty, kdo zesnuli“ (4,14). A pokračuje: Napřed vstanou zemřelí křesťané, potom my, kteří zůstaneme naživu, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích do vzduchu

vstříc Pánu“ (4,16-17). Pavel popisuje Kristovu parusii těmi nejživějšími barvami a symboly, které však sdělují prosté a hluboké poselství: nakonec budeme stále s Pánem. Za všemi oněmi obrazy je toto podstatné poselství: naší budoucností je „být s Pánem“. Jako věřící v našem životě už s Pánem jsme a naše budoucnost – věčný život již započal.

Ve druhém listu Soluňanům Pavel mění perspektivu. Hovoří o negativních událostech, které budou předcházet oné poslední a závěrečné události. Netřeba se klamat – říká – jako by den Páně měl nastat podle nějakého chronologického počítání: „Pokud jde o dobu, kdy přijde náš Pán Ježíš Kristus a kdy my se u něho shromáždíme, prosíme vás: nenechte si tak snadno poplést hlavu, či se dokonce polekat nějakým proroctvím nebo listem prý od nás poslaným, jako by ten den Páně měl už nastat. Nedejte se žádným způsobem od nikoho oklamat!“ (2,1-3). Pokračování tohoto textu oznamuje, že před Pánovým příchodem dojde k apostasii (odpadnutí) a bude se muset objevit nějaký blíže neidentifikovaný „skrz naskrz hříšný“ člověk, „propadlý záhubě“

(2,3), jehož pak tradice pojmenuje Antikrist. Záměr tohoto listu svatého Pavla je však především praktický. Píše: „Už tehdy, když jsme byli u vás, přikazovali jsme vám: »Kdo nechce pracovat, ať nejí«. A teď slyšíme, že někteří z vás žijí zahálčivě a vůbec nepracují, ale jsou velmi zaměstnáni věcmi, do kterých jim nic není. Takovým lidem důrazně přikazujeme mocí, kterou máme od Pána Ježíše Krista, aby v klidu pracovali a jedli chléb, na který si sami vydělají“ (3,10-12). Jinými slovy očekávání Ježíšovy parusie nikoho nezprošťuje závazků na tomto světě, ale naopak vytváří odpovědnost pracovat v tomto světě a pro tento svět. Totéž uvidíme příští neděli v evangeliu o hřivnách, kde nám Pán říká, že svěruje hřivny všem a jako Soudce bude žádat, abychom z nich vydali počet, až se zeptá: Jaké plody jste získali? Očekávání Pánova návratu v sobě tedy zahrnuje odpovědnost za tento svět.

Tatáž věc a tatáž souvislost mezi parusí – návratem Soudce/Spasitele – a naším závazkem v našem životě se ukazuje v jiném kontextu a s novými aspekty v listě Filipánům. Pavel je ve vězení a očekává vynesení rozsudku, kterým může být odsouzen k smrti. V této situaci myslí na své budoucí bytí s Pánem, ale myslí také na komunitu ve Filipech, která potřebuje svého otce, tj. Pavla, když jim píše: „Vždyť pro mě život je Kristus a smrt ziskem. Avšak kdybych tady žil dál, mohl bych ještě s užitkem pracovat. A proto nevím, co bych měl volit. Přitahuje mě totiž obojí: mám touhu zemřít a být s Kristem - a to je věc mnohem, mnohem lepší; ale pro vás je zase nutnější, abych zůstal ještě naživu. O tom jsem přesvědčen, a proto vím, že ještě s vámi zůstanu a že vám budu dále pomáhat, aby u vás u všech rostla radost, jakou dává víra. Vy se pak budete moci tím více skrze mne chlubit v Kristu Ježíši, až se k vám zase vrátím“ (1,21-26). Pavel nemá strach ze smrti, naopak. Ta totiž odkazuje na plné bytí s Kristem. Pavel má však účast na smýšlení Krista, který nežil pro sebe, ale pro nás. Žít pro druhé se stává programem jeho života, a proto dokazuje svou dokonalou disponibilitu k Boží vůli, k tomu, co rozhodne Bůh. Je především ochoten žít i v budoucnu na této zemi pro druhé, žít pro Krista, žít skrze jeho živou přítomnost a tak pro obnovu světa. Vidíme, že toto jeho bytí s Kristem vytváří velkou vnitřní svobodu. Svobodu před výhrůžkami smrtí, ale také svobodu před všemi životními závazky a utrpeními. Je prostě k dispozici Bohu a je skutečně svobodný.

Poté, co jsme prozkoumali různé aspekty očekávání Kristovy parusie, přejdeme k následující otázce: Jaká

Jan van Eyck, Poslední soud (1420-25), Metropolitan Museum of Art, New York

jsou základní očekávání křesťana ohledně posledních věcí, tedy smrti a konce světa? Prvním postojem je jistota, že Ježíš vstal z mrtvých, je s Otcem, a právě tak je s námi, navždy. A nikdo není silnější než Kristus, protože On je s Otcem. Je s námi. Jsme proto bezpeční, svobodní od strachu. Toto byl podstatný účinek křesťanského kázání. V celém antickém světě byl rozšířen strach z duchů a božstev. I dnes misionáři nacházejí - vedle mnoha dobrých elementů přirozených náboženství - také strach z duchů, z neblahých mocností, které nás ohrožují. Kristus žije, přemohl smrt a zvítězil nad všemi těmito mocnostmi. V této jistotě, v této svobodě, v této radosti žijeme. To je první postoj našeho života vzhledem k budoucnosti.

Potom je zde jistota, že Kristus je se mnou. A když v Kristu svět budoucí již začal, dává to také jistotu naděje. Budoucnost není nějaká temnota, v níž se nikdo nevyzná. Tak to není. Bez Krista je budoucnost pro svět temná i dnes: existuje velký strach z budoucnosti. Křesťan ví, že světlo Kristovo je silnější, a proto také žije v naději, která není vágní, nýbrž v naději, která dává jistotu a odvahu budoucnosti čelit.

Nakonec třetí postoj. Soudce, který se vrátí, je zároveň soudcem i spasitelem, a zanechal nás v tomto světě se závazkem žít podle jeho způsobu života. Dal nám své hřivny. Proto je oním třetím postojem odpovědnost před Kristem za svět a za bratry a současně také jistota o jeho milosrdenství. Obě dvě věci jsou důležitě. Nežijeme jakoby dobro i zlo bylo stejné, protože Bůh může být jenom milosrdný. To by byl klam. Ve skutečnosti žijeme ve velké odpovědnosti. Máme hřivny, jsme pověřeni pracovat tak, aby se tento svět otevřel Kristu a byl obnoven. Přestože však pracujeme a ve své odpovědnosti víme, že Bůh je pravý soudce, máme také jistotu, že tento soudce je dobrý, známe jeho tvář, tvář Krista Vzkříšeného, Krista ukřižovaného pro nás. Proto si můžeme být jisti jeho dobrotou a kráčet vpřed s velkou odvahou.

Dalším prvkem pavlovského učení ohledně eschatologie je univerzálnost povolání k víře, která spojuje Židy a národy, tedy pohany, jako znamení a předjímání budoucí skutečnosti, takže můžeme říci, že již přebýváme v nebi s Ježíšem Kristem, který chtěl v budoucím čase ukázat nesmírné bohatství své milostivé dobroty (srov. Ef 2,6). Tak se stávají snesitelnými i utrpení tohoto času, která

jsou nesrovnatelná s budoucí slávou (srov. Řím 8,18). Postupujeme ve víře, nikoli ve zření. I kdybychom raději chtěli opustit domov tělesný a odebrat se do domova k Pánu, v každém případě, ať už přebýváme v těle, nebo jej opouštíme, záleží jen na tom, abychom se líbili Pánu (srov. 2 Kor 5,7-9).

A nakonec poslední aspekt, který se nám možná jeví obtížným. Svátý Pavel na závěr svého druhého listu Korintánům opakuje a vkládá do úst také Korintánům jednu modlitbu, která se zrodila v prvních křesťanských komunitách na palestinském území: Marana, tha!, což doslova znamená: „Náš Pane, přijď!“ (16,22). Byla to modlitba prvotního křesťanstva, a poslední kniha Nového zákona – Apokalypsa – touto modlitbou také končí: „Přijď, Pane!“ Můžeme se tak modlit i my? Zdá se mi, že pro nás dnes, v našem životě, v našem světě je obtížné modlit se upřímně, aby pominul tento svět, aby přišel nový Jeruzalém, aby nastal poslední soud a přišel soudce, Kristus. Myslím si, že ačkoli se z mnoha důvodů takto neodvažujeme modlit, můžeme také my správně a korektně říci spolu s prvotním křesťanstvem: „Přijď, Pane Ježíši!“ Samozřejmě, nechceme, aby teď nastal konec světa, ale na druhé straně také chceme, aby tento nespravedlivý svět pominul. I my chceme, aby svět byl od základu změněn, aby nastala civilizace lásky, aby nadešel svět spravedlnosti, pokoje, svět bez násilí a bez hladu. To všechno chceme. Ale jak by k tomu mohlo dojít bez přítomnosti Krista? Bez Kristovy přítomnosti se svět nikdy nestane skutečně spravedlivým a obnoveným. A proto jinak, zcela a v hloubi můžeme a musíme i my s velkou naléhavostí v situacích naší doby říci: Přijď, Pane! Přijď, jak to ty chceš a znáš. Přijď tam, kde je bezpráví a násilí. Přijď do uprchlických táborů Dárfúru, severního Kivu, do mnoha částí světa. Přijď tam, kde vládnou drogy. Přijď i mezi ty boháče, kteří na tebe zapoměli a kteří žijí jen sami pro sebe. Přijď i do našich srdcí, přijď a obnov náš život, přijď do našeho srdce, abychom se my sami mohli stát světlem Boha, Tvou přítomností. V tomto smyslu se modleme se svatým Pavlem: „Marana, tha! - Přijď, Pane Ježíši!“ Modleme se, aby Kristus byl skutečně přítomen dnes v našem světě a aby jej obnovil.

přeložil Milan Glaser, Česká sekce RV

Magnifikat – portrét Mariiny duše

Jako Rytíři Neposkvrněné se stále díváme na svou Paní a uvažujeme, co znamená být věrným Bohu, co znamená být služebníkem Božím. K hlubšímu pochopení nám může posloužit úryvek z encykliky papeže Benedikta XVI. Deus caritas est.

Mezi svatými vyniká Maria, Matka Páně a zrcadlo veškeré svatosti. V *Lukášově evangeliu* se s ní setkáváme, když prokazuje službu lásky (caritas) své příbuzné Alžbětě, u níž zůstala „asi tři měsíce“ (Lk 1, 56), aby jí pomáhala v poslední fázi těhotenství. „*Magnificat anima mea Dominum*“, říká Maria u příležitosti této návštěvy – „Velebí má duše Hospodina“ – (Lk 1, 46), a vyjadřuje tak celý program svého života, tedy nastavět se do středu, nýbrž vytvářet místo Bohu, s nímž se setkává jednak v modlitbě, jednak ve službě bližnímu, protože jedině tak se svět stává dobrým. Maria je velká právě proto, že nechce udělat velkou sebe, nýbrž Boha. Je pokorná, a proto nechce být ničím jiným než služebnicí Páně (srov. Lk 1, 38.48). Dobře ví, že ke spásě přispěje nikoli tím, že by uskutečňovala své dílo, nýbrž tím, že se dá plně k dispozici Boží iniciativě. Je to žena naděje. Jedině proto, že věří Božím příslibům a očekává spásu Izraele, může k ní vejít anděl a povolat ji k rozhodující službě při naplňování zmíněných příslibů. Maria je ženou víry: „Blahoslavená, která jsi uvěřila,“ říká jí Alžběta (srov. Lk 1, 45). *Magnificat*, což je jakýsi portrét její duše, je celý utkáán z vláken Písma svatého, z vláken pocházejících z Božího slova. Tak se stává zřejmým, že Maria je v Božím slovu opravdu doma, a proto z něho zcela přirozeně vychází a opět do něho vstupuje. Maria mluví

a myslí na základě Božího slova. Boží slovo se stává jejím slovem a její slovo se zase rodí ze slova Božího. Tak se mimo jiné projevuje, že její myšlenky jsou v harmonii s Božím myšlením, že její chtění je jediné chtění spolu s Bohem. Jelikož je Maria cele proniknuta Božím slovem, může se stát matkou vtěleného Slova.

Konečně platí, že Maria je žena, která miluje. Mohlo by to být vůbec jinak?

Jakožto věřící, která myslí prostřednictvím Božího myšlení a chce prostřednictvím Božího chtění, nemůže o ní neplatit, že je ženou, která miluje. Právě tohle postřehujeme v mlčenlivých skutečích, o nichž nás zpravují evangelijní vyprávění o Ježíšově dětství.

Právě tohle nahlížíme v jemnosti, s níž v Káni vnímá jak potřebu, do níž se dostali novomanželé, tak Ježíšovu přítomnost. Totéž je patrné v pokoře, s níž přijímala to, že byla opomíjena v období Ježíšova veřejného působení. Ona totiž dobře věděla, že Syn musí založit novou rodinu a že matčina hodina nastane až v okamžiku kříže, což bude skutečná Ježíšova hodina (srov. Jan 2, 4; 13, 1). Tehdy, když učedníci uprchli, ona zůstala pod křížem (srov. Jan 19, 25-27). Později, v hodině Letnic, to budou právě oni, kdo se semknou kolem ní v očekávání seslání Ducha Svatého (srov. Sk 1, 14). ■

Jan Duns Scotus

Také rodina Františkova si připomíná v letošním „osmičkovém roce“ významné výročí: 700 let od smrti významného teologa a filozofa, dnes již blahoslaveného Jana Duns Scota. Rok jeho narození je nejistý, odhadem je možné jej klást mezi léta 1265 – 1266. Pocházel pravděpodobně z jižního Skotska z městečka Dunsu. S jistotou známe datum jeho kněžského svěcení: 17. březen 1271. Vysvětil jej v Northamptonu linkolský biskup Oliver Sutton. V té době byl Scotus bezpochyby již delší dobu menším bratrem. Studoval v Oxfordu, pak přednášel na tehdy již věhlasné pařížské univerzitě. Avšak roku 1303 byl spolu s jinými, kteří na univerzitě odmítli podepsat protipapežský spis krále Filipa Sličného, vykáán z Francie. Po částečném urovnání napjatých vztahů mezi francouzskou korunou a Svatým stolcem se mohl Jan Duns Scotus do Paříže vrátit a byl zde prohlášen doktorem teologie. Konečně jej řádoví představení roku 1307 poslali do Kolína nad Rýnem, aby pokračoval v činnosti na tamním řeholním učilišti. Tady 8. listopadu 1308 zemřel a je ve zdejším řádovém kostele pochován. Bylo mu málo přes čtyřicet let. Na jeho náhrobku je latinsky nápis: „Skotsko mě zrodilo, Anglie přijala, Francie vyučila, nyní mě má Kolín.“

Literární pozůstalost Scotova obsahuje řadu svazků. Jsou to výklady Aristotelových spisů, disputace, traktáty a výklady k Sentencím Petra Lombardského.

Scotus, jak ukazuje ve své práci PhDr. Stanislav Sousedík, stojí ve vývoji středověké filozofie na jakémsi předělu. Jeho kritika předchůdců nechce být destruktivní, a to i tehdy, když se leckdy rozchází v názorech se svatým Tomášem Akvinským, který ovšem tehdy ještě nebyl uznáván za oficiálního církevního filozofa. Sv. Tomáš a jeho stoupenci – tomisté – měli blízko k Aristotelovi, zatímco Scotus zdůrazňuje prvenství lidské vůle, která má usměřňovat rozum. Svou filozofií buduje na lásce.

Současníci Scotovi, včetně jeho četných odpůrců, pro něj vymysleli titul Doktor subtilis, což bychom přeložili jako Učitel jemných odstínů. Nelze popřít, že v tom bylo i trochu ironie ze strany těch, kteří s ním

Rytina: Jan Duns Scotus píše obhajobu Neposkvrněného Početí

nesouhlasili. V současné době je však Scotus po právu oceňován. Mimo jiné i tak, že je nazýván Doctor Marianus. Důvod nám vyplyne z následujícího.

Jde nám totiž především o to, připomenout jeho zásluhy v oboru teologie. Jako syn sv. Františka staví na kristologickém principu. V tom navazuje na sv. Bonaventuru, avšak jde ještě dále. Uchvacuje ho největší Boží dílo, kterým je vtělení Božího Syna do lidstva. Nemůže se proto smířit s tím, že by tento největší Boží čin byl podmíněn dědičným hříchem a jeho důsledky. Základní pohnutkou je to, že Bůh je svrchovaná Láska, která chce být milována stejnou měrou od jiné bytosti, ale toho není schopen žádný tvor, jedině vtělený Boží Syn. To se ovšem nevylučuje s tím, že vševědoucí Bůh od věčnosti předvídal, že člověk, jeho tvor, klesne do hříchu. Avšak vykoupení člověka nemůže být prvotním motivem vtělení Božího Syna.

Když jsem byl v prvním roce v semináři, a četl jsem si v Gemelliho „Františkánském poselství světu“, setkal jsem se poprvé se Scotovou tezí

o vtělení. Bylo mi to divné, a tak jsem využil příležitosti a zeptal se, jak to mám pochopit, našeho Otce rektora P. Františka Panušky CSsR, který byl vynikajícím teologem. A on mi to vysvětlil stručně a zcela jasně, že si to do smrti budu pamatovat: „Kdyby byl člověk nezhrěšil, nebyl by Kristus přišel nejprve jako Muž bolesti, ale hned jako Král a Pastýř.“

Veliká Scotova zásluha patří do oboru mariologie. Scotus byl snad prvním obhájcem Neposkvrněného početí Panny Marie. Jaká byla jeho argumentace? Kristus by nebyl dokonalým Vykupitelem, kdyby se alespoň na jednom člověku plně do všech důsledků neprojevil účinky jeho vykoupění, kdyby alespoň na jednom člověku nebylo ukázáno, jakým Bůh chtěl člověka mít a jakým by člověk skutečně byl, kdyby nedošlo k prvotnímu hříchu. Tím člověkem byla Panna Maria, vyvolená za matku vtěleného Božího Syna, Vykupitele. I ona potřebovala vykoupění, ale byla **předvykoupěna**, to znamená vykoupěna vznešenějším způsobem než ostatní lidé. Plody Kristova vykoupění jí byly aplikovány **předem**, totiž v okamžiku, kdy jako člověk pod srdcem matky začala existovat, tedy při jejím početí. Dalo by se namítnout, že vzhledem ke svému

poslání Matky vtěleného Božího Syna mohla být v průběhu doby od dědičného hříchu očištěna, podobně jako svatý Jan Křtitel. Avšak Scotus dokazuje, že uchránit hříchu je víc než z hříchu očistit.

Scotova teze byla postupně přijímána a zvláště ve veliké rodině sv. Františka spojována s vroucí úctou k Neposkvrněné Panně. Zde také vzniká hymnus po staletí uchovaný a zpíváný: „Celá krásná jsi, Maria, a poskvrna prvotní není na tobě!“ Tato úcta přechází i do liturgie, až konečně roku 1854 papež Pius XI. prohlásil učení o Neposkvrněné za článek víry. A 8. prosince, kdy slavíme tuto úžasnou skutečnost, je vedle slavnosti Nanebevzetí od té doby největším mariánským svátkem.

V poslední době navázal na tuto prastarou úctu minorita sv. Maxmilián Kolbe, kněz a mučedník bliženské lásky, budovatel Někalanova a zakladatel Rytířstva Neposkvrněné.

A já, který jsem měl možnost setkat se s Janem Duns Scotem už v semináři – někdy v 19. roce svého věku – zakusil jsem i to štěstí, že jsem 20. března 1993 mohl být ve Svatopetrské bazilice přítomen i jeho beatifikaci Janem Pavlem II.

Díky Bohu a Neposkvrněné za vše!

P. Petr Alkantara Houška OFM

Hrob bl. Jana Dunse Scota v minoritském kostele v Kolíně nad Rýnem

Boží zázrak a dar Panny Marie

Anička byla příjemná dospívající dívka, plná života, když znenadání těžce onemocněla. Diagnóza leukémie jí bez transplantace kostní dřeně neskýtala velkou naději, ale ani po ní nebylo nic jisté. Naštěstí se našel dárcé, takže začala předoperační příprava.

Rodiče, sourozenci, příbuzní i známí zahájili společné modlitby. A náhle ukazatele vyskočily. Na klinice s údivem pozorovali průběh událostí a společně s rodinou se radovali ze zlepšení zdravotního stavu dívky. Operace byla odložena. Dnes lze hovořit o skutečném zázraku. Anička je ve skvělé formě, vdala se, porodila dcerku a uvažuje o dalším dítěti.

Anička přišla na svět jako třetí z pěti sourozenců. Má mladší sestru a tři bratry – dva starší a jednoho nejmladšího z celé pětky. Odmala byla Anička velice živé dítě. Nebyla nesmělá; koho potkala, toho pozdravila, oslovila a promluvila s ním – a pokud to bylo třeba, i potěšila. S chlapci hrávala kopanou a s děvčaty skákala přes švihadlo. Všude jí bylo plno, proto ji všichni znali a měli rádi, ve škole i v bydlišti.

Dívka byla vždycky příkladem zdraví a síly; nikdy neměla zdravotní potíže, proto její náhlá a těžko vysvětlitelná nemoc byla velkým překvapením pro rodiče.

„Stalo se to v sobotu, posledního července,“ vzpomíná matka Aničky. „Na rukou i nohou dcerky jsem zpozorovala modřiny, ale myslela jsem, že je to od běhání a pádů na hřišti. A nevěnovala jsem se tomu příliš.“

V neděli pocítila dívka takovou slabost, že nechtěla jít ani do kostela. Rodiče ji nenutili, dovolili jí zůstat doma.

„Moje třináctiletá dcerka začala právě menstruat, tím jsem si vysvětlila náhlou slabost,“ vysvětluje paní Bernadetta. „Po návratu z kostela domů

jsem se ale zděsili. Nahlédla jsem do jejího pokoje a uviděla ji ležet na kanapi v bezvědomí.”

Sanitka odvezla Aničku do místní nemocnice. Po provedení základních testů se ukázalo, že dítě je v těžkém stavu a musí být převezeno na speciální kliniku. Příčina – obrovský nárůst počtu bílých krvinek.

„To nám prostě podrazilo nohy,“ vzpomíná matka. „Nebyli jsme připraveni na žádné špatné zprávy a dosud jsme si neuvědomovali vážnost situace.“

Anička jela se sirénou z Dąbrowy Tarnowské do Krakova a rodina jela za ní. Po dalších vyšetřeních a konzultacích byla stanovena diagnóza. Zněla zlověstně: akutní leukémie kostní dřeně.

„Nechápala jsem nic z lékařových vysvětlení,“ vypráví paní Bernadetta. „Snad ze strachu o Aniččin život ke mně nic nedoléhalo. Pan doktor se ptal, zda může použít jakýsi lék, dosud v Polsku neotestovaný. Řekla jsem, ať dělá, co uzná za vhodné, protože já se v tom nevyznám a důvěřuji mu. Poslala jsem jen, aby naše dítě zachránil.“

Nemocná byla umístěna v izolaci a dostala chemoterapii. Ta způsobila devastaci organismu. Také bylo třeba ostříhat dívce dlouhé vlasy, které stejně zakrátko vypadaly. Provedl to otec a marně při tom zadržoval slzy. Anička byla ve velice špatném stavu, stále zvracela, vůbec neměla chuť k jídlu; vyhublá, bez vlasů a obočí vypadala jako mrtvola. Matka se bouřila proti ortelu shůry.

„Proč mě to potkalo? Proč mi připadl tak těžký kříž?“ ptala se Stvořitele.

Mezitím na klinice začaly přípravy k transplantaci kostní dřeně, která mohla být šancí na vyléčení. Operaci bylo možno provést během měsíce pod podmínkou, že se najde odpovídající dárcé. Celá rodina byla otestována a ukázalo se, že mladší sestra Aničky měla požadované, identické parametry.

„Měli jsme štěstí v neštěstí,“ usmívá se matka. „Samozřejmě jsme souhlasili s odebráním dřeně od devítileté dcerky. Současně jsme se začali intenzivně modlit za zdraví Aničky.“

Spolu s rodinou nemocné dívky se modlili příbuzní a známí, včetně těch, kteří ji znali jen zběžně, ale měli ji rádi.

„Všichni nám pomáhali, pohnuti těžkou situací. Modlitební podporu jsme získávali dokonce od úplně cizích lidí. Někdo obětoval v intenci Aničky své utrpení, jiný dal sloužit mši svatou nebo přislíbil modlitbu. Jedna srdečná osoba nám domů přinesla obrázek Matky Boží z Medjugorje, který je dodnes s námi,“ paní Bernadetta ukazuje na stěnu. „Škoda, že si nevzpomínáme, kdo nám ho dal.“

Rodiče Aničky si pronajali pokoj v hotelu a střídali se u své dcerky, přitom nepřestávali prosit o její zdraví. Každé ráno před příchodem na nemocniční sál vstupovali do kaple; jak matka, tak i otec.

„Jednoho dne byla sloužena mše svatá za naši Aničku; ani jsme nevěděli, kdo ji objednal. Potom jsme se dověděli také o další důležité věci. Nemocniční kaplan, aniž nám o tom řekl, udělil Aničce svátost nemocných,“ vypráví matka.

Všichni doma, bratři a sestry i prarodiče také denně klekali k modlitbě. Společně se modlili růžencem a také loretánskou litanii ke cti Nejsvětější Panny Marie. Kromě toho matka posílala mladší děti ke kříži, stojícímu na konci jejich ulice, aby tam zapálily svíčky. Věřila, že Bůh změní jejich osud, že bude dobře.

„Zakrátko jsme se měli přesvědčit o velké síle Všemohoucího Boha a Jeho Matky,“ paní Bernadetta si utírá z dojetí slzy, když si připomíná onu dobu. „Pro nás to bylo něco neobyčejného a nečekaného,“ zdůrazňuje.

Výsledky testů se Aničce začaly samy zlepšovat. Hodnoty, které před operací musely být sražené na nulu, se teď začaly zvyšovat. Bylo to, jako by člověk znovu vstával k životu. Mělo se tak stát právě v Aniččině případě?

Doktor Szymon Skoczeń, pečující o nemocnou, pozdržel rozhodnutí o transplantaci a začal pacient-

ku bedlivě pozorovat. Perspektiva operace se vzdálila. Přesto stále nikdo nemohl zaručit, jaký bude výsledek léčení.

Tak uběhly dva dlouhé roky pobytu malé pacientky na klinice. Anička si poměrně rychle zvykla na nemocniční prostředí. Největší potíže jí dělalo stále ležet na lůžku. Snadno si představíte, co prožívalo to neposedné děvče, když muselo celé dny vydržet na jednom místě. Že by šla do školy, na to nebylo ani pomyšlení; výuka probíhala v nemocničním pokoji.

„Bylo to těžké; víte, jak může vypadat učení nemocného. Když přišel učitel, naši dcerce se jednou chtělo spát, jindy zvracela nebo měla bolesti. Proto později na gymnáziu musela mnoho dohánět,“ vysvětluje matka.

Po dvou letech patnáctiletá Anička opustila nemocnici, ale musela zůstat pod stálým lékařským dohledem, protože choroba se kdykoli mohla vrátit.

„Vlastně po celou dobu léčení nám lékaři nic nezaručovali, asi sami nemohli uvěřit, že se Anička bez transplantace postavila na nohy. Ale my jsme doufali v Boha, ačkoliv to nebylo vůbec snadné, když před našima očima umírala krásná mladá děvčata, pobývající v téže době na klinice. Agata z Nowého Sącza, Ewa z Tarnowa,“ zamýšlí se paní Bernadetta. „Naštěstí Aničku tento osud nepotkal...“ Dnes má Anička jedenadvacet let, je šťastnou mladou paní a maminkou. Její maličké dcerce všichni říkají „princezna“. „Není divu,“ směje se paní Bernadetta. „Je tak sladká a pořad usměvává. Kromě toho, a možná právě proto, je to děťátko opravdovým Božím zázrakem a darem od Panny Marie. Stejným zázrakem a darem je i zdraví naší Aničky.“

Paní Bernadetta je přesvědčena, že Aničku zachránila Matka Boží.

„Proto obrázek Nebeské Paní, který byl s námi po celou dobu choroby, je dodnes v naší rodině a bude s námi nadosmrti,“ ujišťuje. „Z celého srdce děkujeme Prozřetelnosti a nadále se modlíme, protože jen díky modlitbě všechno probíhá dobře.“

V nesnážích se celá rodina obrací k Bohu v přesvědčení, že s Jeho pomocí lze všechno překonat a přečkat i ty nejtěžší zkoušky.

Paní Bernadetta by ráda jela na pouť do Fatimy a Medjugorje. Snem Aničky je, aby po přestěhování do nového domu měla ještě jedno dítě.

Jadwiga Martyka

Žródło 26/2008, přeložil Karel Henc

Historie Mariánského sloupu na Starém Městě pražském

Těsně před koncem třicetileté války, na podzim roku 1648, kdy švédská vojska obsadila zradou Malou Stranu a vydrancovala Pražský hrad, pokusila se ještě naposled dobýt Staré a Nové Město pražské. Čekala je hojná kořist. Město chránily hradby a nejsnadnější cestou k cíli byl Karlův most. Tehdy se zorganizovala skupina obránců, složená z nevyzvořených měšťanů, řemeslníků a studentů Univerzity Karlovy, kteří vytvořili mariánskou legii. Postavili se odhodlaně dobře vycvičené a vyzbrojené profesionální armádě švédského království. Obránce vedl jezuita P. Jiří Plachý. Jeho vysoká téměř dvoumetrová postava vyčnívala nad hlavy bojovníků. Obránci města se rozhodli za každou cenu uhájit vstup do města přes Karlův most. Zde se tehdejší hrdinové postavili mnohonásobně přesile. Když jim docházely síly, obraceli oči k nebi a prosili o pomoc Boží a přimluvu Panny Marie. Byl vysloven slib, že odvrátí-li s její pomocí nepřátelská vojska a zachrání tak Prahu před zničením, postaví té, na kterou se v nejtěžších chvílích obraceli o pomoc, jako výraz vděku a poděkování za ubránění města sloup s její sochou na vrcholu v centru města na Staroměstském rynku. Ne jako symbol vítězství, ale poděkování, vděčnosti za pomoc a ochranu v nejvyšší nouzi. Proto ji nezobrazili jako Pannu Marii Vítězskou, ale Immaculatu, Neposkvrněnou. Doufali v nemožné, doufali v zázrak. A skutečně se tenkrát v Praze zázrak stal. Pražané své město před mnohem silnějším nepřítelem uhájili.

Pražané svůj slavný slib daný v největší tísni dodrželi. Po skončení války podali žádost císaři Ferdinandu III., který jejich návrh podpořil a jako mariánský ctitel se v této iniciativě osobně anga-

Mariánský sloup byl dominantním a kompozičním centrem náměstí. Odbýval se u něho náboženský i občanský život.

žoval. Tak mohl být mariánský sloup po skončení jedné z nejhroznějších válek postaven. Stal se jedním z prvních mariánských sloupů v Evropě, v samotném jejím srdci. Nebyl z mramoru a sochy z bronzu, ale z českého, hrubozrnného pískovce. Podobné sloupy byly později stavěny, někdy i jako poděkování za ochranu před morovou nákazou a dalšími pohromami. Začala doba českého baroka, vytvoření nového vzhledu české krajiny, která ztratila během husitských válek i pozdější války třicetileté své památky z dob minulých, tak jak je nacházíme dodnes v jiných evropských zemích. Postavením sloupu se pražské popravěště proměnilo v místo kultu, úcty a modlitby. (Poblíž místa, kde byl postaven sloup stávala šibenice, která byla posléze přemístěna za město). V blízkosti také byla renesanční Krocínova kašna. Sloup tvořil dominantu celého náměstí a byl jeho kom-

pozičním středem. Stal se a byl považován také za duchovní střed celé válkou zničené Evropy, vyjadřoval naději do budoucnosti. Základní kámen byl položen dne 26. dubna 1650 nejvyšším hofmistrem království českého Bernardem Ignácem z Martinic za účasti a spolupráce Staroměstské radnice.

Práce byly zahájeny 23. května výkopem základu uprostřed rynku. Již 30. září byla na vrchol sloupu vyzdvížena socha Panny Marie. Během pěti měsíců bylo celé dílo dokončeno. Mnohé díly jistě byly na stavbu dovezeny již hotové a na místě byly provedeny jen dokončovací práce. Na posvěcení sloupu čekali Pražané ještě dva roky. V roce 1652 přijel do Prahy císař Ferdinand III. a zúčastnil se osobně dne 13. července, v přítomnosti svého syna Ferdinandu IV., tohoto slavnostního aktu - posvěcení sloupu. Světitelem byl tehdejší pražský arcibiskup, kardinál Arnošt hrabě Harrach (+1667).

Sloup byl postaven na třech stupních se schodištěm, obíhajícím sloup ze všech stran. Na horním stupni bylo kamenné zábradlí, tvořené balustrádou s kuželkami a sloupky. Na nich byla položena madla s kamennými koulemi uprostřed a na okrajích. V takto ohraničeném centru byl vlastní mohutný kamenný podstavec a čtyři pilíře po stranách pro sousoší andělů. Jejich uskupení vytvářelo uvnitř prostor, jakousi malou kapličku, kam byl umístěn vzácný deskový obraz Panny Marie Rynecké od neznámého malíře ze 14. století, nazývaného také druhým Paládiem Země české. Na horním dílu tohoto podstavce byl postaven dřív sloupu s korintskou hlavicí a sochou Immaculaty. Její krásná postava v nadživotní velikosti, se sepnatými rukama, vzhlížející k nebi a s bohatými, rozpuštěnými vlasy, sahajícími až do pasu postavy. Tělo měla mírně prohnuté, pravá noha spočívala na hlavě dráka v podobě draka s křídly. Kolem hlavy měla gloriolu z dvanácti hvězd. Celková výška sloupu byla 15,83 m. Panna Maria stála na sloupu zády k Týnskému chrámu, čelem ke Staroměstské radnici.

Na bočních pilířích byla sousoší andělů bojujících s ďábly. Nejvyšší sousoší bylo vysoké 1,80 m, nejnižší 1,30 m. Je doloženo, že socha Panny Marie byla pozlacená. Dřív sloupu byl opatřen načervenalým olejovým nátěrem s žilkami, imitujícím mramor a spodní části sloupu včetně schodiště měly

nátěr v šedém odstínu. Další zajímavostí bylo, že sloup sloužil také jako gnómon, tj. ukazatel pražského času. Na severní straně sloupu byl v ploše náměstí vydlážděn stezník. Když se stín sloupu, dopadající v poledne na dlažbu náměstí kryl se stezníkem bylo v Praze právě poledne. Označeno bylo pravidelně výstřelem z hmoždíře. Tento stezník, označen jako pražský poledník, je v nové podobě vyznačen v dlažbě náměstí dodnes.

Sloup Panny Marie žil také svým pravidelným duchovním, ale i společenským životem. Konaly se k němu pravidelné průvody a duchovní slavnosti. Stal se místem modlitby. Lidé zde zapalovali svíce a kladli k němu květiny. Po celá staletí odpočívali na jeho schodech. Stal se součástí denního života Pražanů, ale i obyvatel celé Země české. Tak jak ubíhala léta, musela se pražská radnice pravidelně starat o jeho údržbu. O jeho opravách se zachovaly záznamy. Tak v roce 1706 byla provedena oprava trhlin podstavce, v roce 1757, po dělostřeleckém ostřelování Prahy pruskými vojsky, byl sloup zasažen dělovou koulí, která zničila sochu anděla, stojícího na pravém předním podstavci. Na jeho místo byla později osazena volná kopie sousoší. Stalo se tak až v roce 1858. Záznamy o první generální opravě sloupu jsou z roku 1824. Náklady uhradilo město jako majitel pozemku i sloupu. Byly použity i dary měšťanů, věnované na tento účel.

V roce 1855 se u sloupu konala velká oslava nového dogmatu o „Neposkvrněném početí Panny Marie“. Tenkrát byla použita i velkolepá iluminace plynovými lampami. Poslední velká oprava sloupu se uskutečnila v roce 1904. Protože hlavice sloupu byla již silně zvětralá, byla nahrazena kopií. Původní korintskou hlavicí můžeme dodnes vidět mezi exponáty pražského Lapidária. Socha Panny Marie byla při této opravě znovu pozlacená. Další oprava sloupu byla naplánována na rok 1919. Byly na ni již shromažďovány finanční prostředky a byl proveden soupis potřebného materiálu. Této opravy se sloup však nedočkal. O první neděli nově vzniklého svobodného státu, Československé republiky, byl sloup dne 3. listopadu 1918 stržen rozvášněným davem, přivedeným sem z tábora lidu na Bílé Hoře. Zde řečníci plamennými slovy, zaměřenými proti rakouské říši a proti církvi vytvořili podmínky k tomu, aby rozvášněný dav provedl tento politování hodný čin.

O vlastním stržení mariánského sloupu je dost informací. Podrobně tuto tragickou duchovní a kulturní událost popsal jeden z iniciátorů a organizátor stržení Franta Sauer ve své brožurě s názvem „Naše luza, jezuité a diplomaté“, která vyšla v roce 1923, kdy čin byl již promlčen. Další popis stržení sloupu obsahuje rukopisná kronika jedné pražské rodiny, jejíž několik členů bezmocně a zoufale přihlíželo tomuto násilnému aktu. Stržení je také popsáno v dopise muže, který přišel v šest hodin večer s rodinou na Staroměstské náměstí. Bohužel chybí poslední stránka dopisu a tedy i podpis. Dopis je psaný dobře česky, ale i pro odborníky velmi nečitelným písmem, protože jeho autor psal prý více švabachem.

Stržení bylo už dávno připravováno, a proto byla stále živena myšlenka, že mariánský sloup je památníkem bitvy na Bílé hoře. Že byl postaven až třicet let po této tragické bitvě, po níž následovaly další události, jako např. obrana Prahy proti Švédům, záměrně nebylo bráno v úvahu. Definitivní rozhodnutí o stržení padlo po generální stávce dne 14.10.1918, při níž se Staroměstské náměstí zcela zaplnilo lidmi. Technická stránka stržení a celá organizace byla připravována od 31.10.1918. Organizátoři sháněli po stavbách potřebné technické pomůcky a nářadí. Když jim je stavitel odmítl půjčit, byl ke spolupráci na stržení vyzván ředitel Obecního dvora na Žižkově, který nadšeně souhlasil a nařídil veliteli žižkovských hasičů, aby zajistil veškerý potřebný materiál.

Sedmý den naší samostatné republiky, 3. listopadu, byla neděle. Na Bílou horu byl svolán tábor lidu. Když se lidé vraceli zpět do města, byli záměrně vedeni pověřenými organizátory na Staroměstské náměstí, kde jiní již nenápadně hlídkovali. Ze Žižkova přijel objednaný hasičský vůz tažený koňmi se čtyřmi hasiči, kde bylo naloženo veškeré technické vybavení potřebné ke stržení, které je v brožurě přesně popsáno. Dav dorazil na Staroměstské náměstí před pátou hodinou večer. Aby hasiči nebyli nápadní, vzali jen krátký žebřík a lano mohli uvázat na dřív sloupu jen nížko. Původně chtěli sochu Panny Marie strhnout k nohám pomníku Mistra Jana Husa, katolického kněze, který sám byl velkým citem Panny Marie a ve svých spisech o ní mluví s velkou úctou. Obecní zřízenec ale volal, že náraz dopadu zde rozbije mělko pod zemí uložený kanál. Kanál byl důležitější. Proto bylo lano stočeno k Týnskému chrámu. Tam za ně velkou silou zatáhli. Lano prasklo, protože bylo uvázáno nížko, pod těžištěm. Lidé upadli a sloup zůstal stát. Když v blízkém Obecním dvoře nedostali půjčit delší žebřík, shodili zadní pravou sochu anděla. Žebřík postavili na sokl, svázané lano přivázali výše a latí smyčku na sloupu postrčili ještě výš. Neznámý muž v dopise píše, že když viděl přípravy na stržení, přímo letěl do Obecního domu, kde sídlil Národní výbor. Doslova se probojoval dovnitř a žádal, aby bylo stržení zabráněno. Setkal se spíše s nezájmem a spokojeností, že nejsou vybíjeny obchody. Na Staroměstské náměstí odjeli autem

tří členové výboru, mezi nimi i Václav Vilém Štech. Když se chtěli postavit proti stržení, setkali

Stržení provedli hlavně obyvatelé Žižkova, který tehdy ještě nebyl součástí Prahy. Jedni tahali za lano, druzí s holemi v rukou znemožnili místním obyvatelům zabránit zničení sloupu.

se jen s posměchem a odporem. V. V. Štech stačil zachránit jen obraz Panny Marie Rynecké. Stržení chtěl zabránit také hrabě Václav Kounic, který na místo přijel v automobilu. Vystoupil a s hoolýma rukama šel proti davu. Mluvil velmi dobře česky. Byl ale ztlučen. Jedna žena v davu klekla na kolena před F. Sauerem. Když jejích proseb nedbal, klekla si na místo, kam měl sloup dopadnout. V posledním okamžiku v hrůze s pláčem utekla. Snaživý neznámý inženýr se nabídl, že bude akci řídit. Lano střídavě napínali a povolovali, až se sloup rozkýval a padl. Stržení provedli hlavně obyvatelé Žižkova. Jedni tahali za lano, druzí s holemi v rukou je bránili zejména proti místním obyvatelům, kteří vyběhli z domů a šli sloup bránit. Žižkov tehdy ještě nebyl součástí Prahy, ale samostatným městem. Mariánský sloup tedy nestrhli Pražané. Ničení mělo ještě pokračovat na Karlově mostě shozením sousoší do Vltavy. Tomu však zabránili přivolání vojáci a místní obyvatelé.

Socha Panny Marie padla na záda z výšky 13,73 m. Rozbila se na víc než deset velkých kusů a množství malých úlomků. Ty si lidé sbírali a odnášeli na památku. Jeden úlomek byl zasazen do žerdi praporu orelské jednoty v Praze 1, posvěceného na místě mariánského sloupu 12. srpna 1923 velmistrem řádu Křížovníků Josefem Vlasákem. F. Sauer popisuje, že hlava Panny Marie odletěla „jako utátá“. Potom jí uchopil neznámý hoch a pelášil s ní z náměstí pryč. Druhý den po stržení se na troskách objevil věnec s vizitkou, na které bylo napsáno: „Plným jménem protestuji. Zdenka Braunerová.“ Od rána 4. listopadu do 5. listopadu hlídala trosky vojenská stráž, než byly odvezeny na Staroměstskou radnici a do Obecního dvora. Odtud měly být převezeny „na památku“ do Městského muzea.

Zde však historie mariánského sloupu nekončí. Tak jako aktivisté, spojení ve Společnosti pro jeho obnovu, tak si i mnozí další přáli a přejí, aby se tato vzácná historická, kulturní i náboženská památka, vrátila na své místo. Obnovený mariánský sloup se stane symbolem našeho smíru nad věcmi minulými a nadějí pro budoucnost našeho národa a celé sjednocené Evropy.

*zpracováno podle podkladů
Sdružení pro obnovu mariánského sloupu*

Pražská Legenda

Václav Renč (úryvek)

Znáte mne, bláhoivi? Znáte mne, zběsilé děti?
Mířite dobře svůj hněv? Já po staletí
vzdech za vzdechem sbírám, jenž z vašich dějin se dere.
Konejším úpění zjevná i tajná, zřím ve sny plaché i šeré,
z teskných i vzpurných mlčení vašich formuji slovo,
ať vladařovo, či básnikovo
a z vašich bludů rýžují pravdu, zářivé zrní
a v píseň obracím bolesti vaše, vy bolestiplní!

I tehdy v ten osudný den (jak přízrak vám v paměti stojí),
kdy v potupném, bezhlavém, žoldáckém boji
opilých vítězů sláva hořela na palaších,
já pěšky a kradmo jsem za nimi vešla do hradeb vašich
a hledala vás.

Když vražedné vojácké šprýmy
otrlé klely mým jménem, já nebyla s nimi.
Když korouhví mou se rouhavě zdobily loupežné zbraně
a čalouny hrdelních soudů, já trpěla na vaši straně.
Když chudoba žalná z krvavých cárů šat nového života tkala,
já v ústech vašich se písněmi radovala,
já, jež v svém mlčení uzamkla všecken pláč lidský,
já zvyklá po věky pod křížem stát, - já vítězná vzdýcky.

Neslyší nikdo, ani ti holubi šedi
na římsách domovních, na staré krajkové kašně.
Jedinou odpovědi
na tichý pohled i úsměv, jenž odpouští předem,
je nová vlna vzbuřené vášně.

Přibylu paží. „Hej rup! A jedem!“
Prasklo to, skříplo. Štíhlý sloup se kloní.
Pak třes... a na dlažbě v kusech podoba líbezná.
„Zúčtovali jsme! Je po ni!“
Pros za nás, královno vítězná!
Salve Regina, Maria Ave!...

Krev nevytryskla z kamenného těla,
nešlehl z šedivé oblohy blesk, ani neotevřela
pod pádem třesnutým země své útroby žhavé,
nezahřměl strašlivý hlas... Jen párkrát v kadlubu domů
se převali ozvěna rachotivá,
v níž nanejvyš několik bázlivých dušiček může
rozeznat vzdálené podobenství hromu.

A všechno je šedé. Dav sám před sebou v mlhu se skrývá,
rozpadlý v prokřehlé ženy a rozpačité muže.
Čin velký vykonán, co ještě zbývá?
Jit domů...

Chtěla bych vás seznámit s iniciativou „Společenství čistých srdcí“, které si zvolilo za svou patronku Pannu Marii, Matku čisté lásky. Je to volné uskupení mladých lidí ve věku od 15 let, kteří se snaží chápat sexualitu jako Boží dar člověku, ne jako konzumní záležitost, snaží se žít v souladu s 6. a 9. příkázáním Desatera a rozvíjet ostatní složky autentického křesťanského života. Ponejprv vstoupili do Společenství čistých srdcí v České republice mladí na mariánském poutním místě Hluboké Mašůvky v srpnu 2005 a poté začalo nezávisle fungovat od Velikonoc 2006 i druhé centrum na mariánském poutním místě Liběšice u Žatce. Společenství sdružuje stovky mladých lidí a tato iniciativa se šíří. Členové na sebe berou závazek denně se modlit k Panně Marii modlitbu *Pod ochranu tvou* a viditelným znamením příslušnosti k této iniciativě je stříbrný prstýnek, který dostávají při složení veřejného slibu čistoty. Hlavním sídlem Společenství čistých srdcí je Vranov nad Dyjí, kde se letos uskutečnilo 3. celostátní setkání stoupenců této iniciativy. Zde byla v nově vysvěcené kapliče Nejsvětější Trojice umístěna socha Panny Marie, Matky čisté lásky, darovaná řádovými sestrami z Belgie jako dar farnosti. Zpravodajem Společenství čistých srdcí je časopis *Milujte se!*, který vychází čtyřikrát ročně.

Všechno to začalo na počátku 90. let minulého století. V dubnu 1993 baptistický pastor Richard Ross z Nashville v USA shromáždil 59 mladých lidí, kteří složili přísahu zachování pohlavní čistoty až do svatby. V průběhu několika málo let se stala tato iniciativa nesmírně populární ve všech křesťanských denominacích a také v Katolické církvi. V roce 1997 bylo ve Washingonu na závěr kongresu tohoto hnutí umístěno na trávníku poblíž Bílého domu 250 tisíc lístků s podpisy slibu čistoty. Odhaduje se, že se v Americe rozhodlo až 16% děvčat a 10% chlapců ve věku 15 – 25 let složit tento slib. Hnutí se šířilo dál, vznikaly první organizace v Evropě i v Africe.

Veřejnosti je existencí Společenství čistých srdcí předložena potřebnost čistých vztahů, které jsou reprezentovány právě Pannou Marií, Matkou čisté lásky. Ona symbolizuje velmi důležitou vlastnost, a sice čistotu srdce. Vždyť Panna Maria byla od svého početí svatá, tj. bezhříšná, bez náklonnosti

Panna Maria, Matka čisté lásky

k jakékoli žádostivosti, zcela oddána Bohu. Proto se od ní můžeme učit, u ní máme nacházet povzbuzení a následovat ji. Dnešní společnosti, která tak přehnaně zdůraz-

ňuje lidskou sexualitu a vyznačuje se rozhraností lidských vztahů, je pomoci Matky čisté lásky ke křesťanskému životu naléhavě potřeba. Čistota totiž není jen tělesná záležitost, ale je to i záležitost srdce. Mít čisté srdce znamená čistě a upřímně smýšlet, mluvit a jednat s lidmi, se kterými přicházím do styku, nemanipulovat s nikým, nejednat s nikým neupřímně, přistupovat ke každému člověku s úctou a ochotou a přinášet mu Boží lásku. Jistě každý cítí, že k takovému životnímu postoji je třeba dorůstat až do smrti. Panna Maria, Matka čisté lásky je výzvou nejen pro mladé, kteří se jí veřejně zasvěčují, ale je výzvou i pro všechny lidi, aby se od ní hodnotě čistého srdce učili a u ní si vyprošovali odvahu k boji o čisté srdce a vytrvalost až do konce.

Pannu Marii lze vzývat mnoha různými tituly. Oslovení Matka čisté lásky je však pro dnešní dobu zvláště aktuální a potřebné, protože je mnoho těch, kteří hodnoty čistého srdce přehlížejí, a dokonce i těch, kteří čisté srdce druhých cíleně pošlapávají. Proto vzývejme Pannu Marii, Matku čisté lásky, a udělejme i v tomto směru zkušenost s její mocnou přímlovou.

Slib čistoty je nejen pro ty, kteří tak žijí, ale také pro ty, kteří již čistotu ztratili. Pro ně je to možnost nového začátku. Je potěšitelné, že se mladí lidé hlásí ke ctnosti čistoty, k této tradiční křesťanské hodnotě, která je dnes neprávem opomíjena a pošlapávána. Hlas těchto mladých může mít v budoucnu velký vliv na smýšlení naší společnosti.

Helena Švubová

PROČ JE

PŘEDMANŽELSKÝ SEX CHYBOU?

Úkolem vychovatelů je uvádět věcné argumenty, které dokazují, že sexuální život před svatbou je vždycky chybou – a to i pro ty, kteří nevěří v Boha nebo se distancují od Církve.

Je to tak, zaprvé proto, že předmanželské soužití neznamená, že osoby spolu žijící skutečně později uzavřou sňatek. Sex přece nezavazuje ke svatbě ani tehdy, když ti, kteří spolu žijí, si svatbu slibují. Ve skutečnosti se často stává, že soužití se stane počátkem rozpadu vztahu, nikoliv cestou do šťastného manželství. Stává se tak proto, že dívka je neatraktivnější pro zamilovaného chlapce tehdy, když od něho žádá ohleduplnou lásku, a kvůli tomu nesouhlasí s předmanželským pohlavním životem.

Za druhé, lidé žijící spolu před svatbou si již nikdy nebudou jisti vzájemnou věrností, i když nakonec uzavřou sňatek. Svým dosavadním chováním se přece vzájemně přesvědčili, že svatba není k soužití potřebná. Kdo souhlasí s předmanželským životem, ten jakoby dával druhé straně právo na mimomanželský styk. Nepřímo tak souhlasí s tím, že ho partner bude v budoucnu zrazovat.

Za třetí, předmanželský sex je projevem psychické nezralosti. Dospělý člověk totiž volí gesta úměrná vztahům, jaké si s danou osobou vybudoval. Protože sexuální vztah je nejsilnějším znakem blízkosti a důvěry, proto lidé psychicky zralí – i nevěřící! – rezervují toto gesto výlučně pro nejsilnější vztahy. A nejsilnější vztah je manželský – vztah s tebou, pouze s tebou a navždy! Čím je kdo zralejší, tím víc se soustředí na osobu, kterou miluje, a méně na sexuální pud, který pociťuje.

Za čtvrté, předmanželský sexuální život je tím větším zlem, čím mladší jsou ti, kdo spolu žijí. Když například osmnáctiletý chlapec žije s milovanou dívkou, která ještě nedosáhla patnácti let, páchá tento chlapec trestný čin, za který může dostat několik let vězení. Předmanželský život může vést i k jiným bolestným následkům, například k závislosti, ke zničení vztahů s Bohem i s rodiči, k pohrdání sebou samým, rozčarování a pocitům viny.

Za páté, imunitní systém, chránící dívku před nákazami a záněty rodidel, dosahuje plné účin-

nosti ve věku 20 – 21 let. Proto eventuální dřívější soužití přináší mnohem větší riziko nebezpečných nákaz.

Kromě toho předmanželský sex je obvykle spojen s užíváním hormonální antikoncepce, takže žena – nikoli muž! – přijímá zbytečné hormony, které způsobují dramatickou odezvu v její fyzické i psychické sféře.

Za šesté, výjimečně naivní jsou ti, kteří nekriticky opakují mýtus o potřebě sexuálního „vyzkoušení se“ před svatbou, či o potřebě „doladění se“ v tomto smyslu. Jediné, co je skutečně třeba zjistit před svatbou, je jeho a její schopnost věrné a čisté lásky. Značně lehčí je líbat se a sexuálně žít než milovat a chránit druhého. Manželství se obvykle nerozpadají kvůli sexuálnímu „nedoladění“, ale velmi často proto, že někdo z manželů miloval málo.

Je dobré si uvědomit, že mladému člověku, který je nešťastný, protože málo miluje nebo je od svých blízkých málo milován, se sex zdá čímsi až chorobně atraktivním. V důsledku toho dokáže pro chvilku sexuálního potěšení obětovat svou důstojnost, čisté svědomí, někdy i zdraví a život. Takový člověk obvykle nereaguje na žádné argumenty. Ani na ty, které nezvratně dokazují, že nejradostnější a nejpožehnanější je sexuální soužití milujících se manželů. Šťastní a dospělí chlapi a děvčata vědí o tom, že svatba není zbytečná formalita, ale slavnostní oznámení celému světu, že oni se rozhodli svěřit si navzájem a navždy svůj vlastní osud i osudy svých budoucích dětí. Zodpovědné sexuální soužití znamená deklaraci vzájemné věrnosti a odpovědnosti ženy a muže a rozhodnutí, že založí rodinu. Není to jedno z mnoha obvyklých gest, jako například podání ruky, po němž následuje návrat do samoty. Sexuální soužití je zodpovědné jedině tehdy, když je spojeno s veřejně vysloveným rozhodnutím o převzetí zodpovědnosti za druhou osobu a budování trvalé rodiny. Sexualita hodná člověka není fyziologická epizoda ani chvilková „přestávka v samotě“.

Proč jsem a zůstávám katolíkem

Napadlo vás někdy, milí čtenáři, jak byste se asi chovali, kdybyste se narodili a byli vychováni ne jako katolíci, ale třeba jako buddhisté, hinduisté, mohamedáni, ateisté nebo nábožensky lhostejní agnostikové? Samozřejmě byste jednali podle jejich věrouky a etiky, pokud byste nepoznali skutečnou a jedinou pravdu, která existuje pouze v Ježíši Kristu. Ale otázku lze položit i jinak: Cítil bych se v těchto jiných náboženstvích nebo světových názorech svobodněji a radostněji než v Katolické církvi?

Nechci hovořit o rituálních povinnostech, které jsou v každém náboženství. I v ateismu nebo agnosticismu. Stačí jen vzpomenout na nedávnou dobu komunismu – kolik to bylo závazků pro členy KSČ! Pravidelné schůze, manifestace, školení atd. Mýlí se též, kdo se domnívá, že konzumně orientovaný agnostik, který se k žádnému -ismu nehlásí, je od nějakých rituálních závazků osvobozen. I tento agnosticismus je náboženstvím a má své rituály. Jeho stoupenec neříká sám sobě pravdu, když tvrdí, že „nevyznává nic“. Vyznává přinejmenším své vlastní ego. A to je ten nejkrutější a nejnemilosrdnější bůh. Vyžaduje strašlivé rituální oběti - oběti vlastní lidské důstojnosti. Aby vyznavač ega mohl postupovat v kariéře a měl úspěchy (a právě k tomu ho ego tlačí přímo zdrcující silou), musí se ponižovat před mocnými, majetnými a vlivnými jako otrok, jenž, chce-li si získat přízeň pána, je nucen mu poníženež lízat důtky, jimiž ho bije. Tento rituál si také vyžaduje „být in“, tj. chodit oblékán podle jistého úzu, navštěvovat vytypované restaurace, mít nejmodernější značku auta apod.

Ve srovnání s tím jsou rituální požadavky Katolické církve minimální: v neděli a zasvěcený svátek jít do kostela na mši, alespoň jednou za rok ke zpovědi, zachovávat předepsané posty, pamatovat na pravidelnou modlitbu (přitom mi Církev vůbec neurčuje, co se mám modlit a kolikrát denně, nechává to na mé osobní volbě, i když některé modlitby, např. sv. růženec, naléhavě doporučuje), mít svatbu v kostele a dát pokřtít děti. Když s tím srovnáme u muslimů přikázanou modlitbu pětkrát za den směrem k Mekce nebo hinduistické požadavky finančně nákladných obětí zvířat (a donedávna dokonce i lidí), tak katolicismus je něco úplně jiného. Na rozdíl od konzumně orientované dnešní společnosti nehraje též v Církvi žádnou roli, jestli jste „in“ či nikoliv, nemusíte chodit v oděvu podle předepsaného bontónu ani mít vůz té či oné značky atd.

To nejdůležitější, co Církev ode mne, od katolíka, chce, je víra. Vnitřně se ztotožnit s tím, co ona učí

o Bohu a mém vztahu k Němu i k lidem. Podle toho se mám také chovat. Přijmout věrouku není tak nesnadné – komu neschází schopnost logického uvažování, brzy pozná, že tato doktrína je zcela racionální – na rozdíl od buddhismu, hinduismu nebo islámu, nemluví už vůbec o moderních bezbožeckých filozofiích, které programově vyřadily logiku ze svého myšlenkového systému a otevřeně se hlásí k iracionálnímu subjektivismu.

Příčina odpadu od katolické víry netkví ve věrouce, ale v etice. Pokud se zdůvodňuje údajnou „nesmyslností“ katolické nauky, je to jen hloupá výmluva. Když ateista poukazuje na „nelogičnost“ učení o Nejsvětější Trojici nebo o přítomnosti Krista v Eucharistii, tak ve skutečném konfliktu s logikou je on, neboť popírá existenci Boha Stvořitele, bez níž nelze rozumně a uspokojivě vysvětlit vznik vesmíru, světa a člověka. Jestliže některé Bohem zjevené pravdy jsou rozumem nepochopitelné, neznamená to, že jsou proti logice, jsou pouze nad omezené lidské uvažování. Řada lidí „ve jménu logiky“ popírá katolickou nauku, ale přitom v totálním rozporu právě s toutéž logikou věří astrologům, kartářkám, věštčům a čarodějům. Velkou pravdu měl mnichovský kardinál Michael Faulhaber, hrdina protinacistického odporu, když napsal: „Je otřesné, jakým nesmyslům jsou lidé ochotni uvěřit, aby nemuseli věřit.“

Sekularizace, která postupuje od osvicenství 18. století až po dnešek, má svoji příčinu v srdci, nikoli v rozumu, jak postřehl mezi dvěma světovými válkami německý spisovatel Reinhold Schneider. A proslulý francouzský biskup 17. století Jacques Bossuet řekl: „Nikdo se nestal nevěřícím, kdo předtím nebyl velkým hříšníkem.“ To samozřejmě neplatí pro většinu dnešních ateistů, kteří byli v tomto přesvědčení vychováni, ale pro strážce novověkých bezbožeckých -ismů, počínaje Voltairem, Marxem a Leninem a konče Russelem, Sartrem a Marcusem.

Právě katolickou morálku, zakotvenou v Desateru a novozákonním přikázání lásky, pocítují lidé jako břemeno. Aby se mohli od něho s klidným svědo-

mím osvobodit, potřebují popřít věrouku, na níž je tato etika závislá. Jenže stali se opravdu svobodnými, když setřásli „jho“ mravních příkazů? Jsou šťastnější a radostnější než věřící, kteří se upřímně snaží podle těchto zásad žít a realizovat je ve svém prostředí? Tady mi nezbývá, než abych se jako katolík především s nimi konfrontoval.

Největším kamenem úrazu je sex. Voltaire, Rousseau, Engels, Lenin, Sartre aj. svorně tvrdili, že katolická morálka svým omezením sexu pouze na manželství upírá člověku svobodu. Nechci se chlubit svojí „mravností“, přičítám to Boží milosti a nikoli mým zásluhám, že v tomto bodě jsem nikdy nezhrěšil, zůstal až do svatby panícem a své ženě věrný až do její smrti (ostatně i potom). Nijak to nepocítuji jako újmu své svobody. Naopak, když mluvím s řadou mých známých nekatolíků, kteří si užívají sexu bez omezení a s manželskou věrností si nedělají žádné skrupule, upřímně jich lituji, neboť o svobodě si mohou nechat jenom zdát. Stali se na sexu závislími. Ten je zotročuje a žene ke stále novým dobrodružstvím, po nichž zůstává jenom pachučí duchovní kocoviny podobně jako u alkoholiků pachučí fyzické kocoviny. Proto jim chybí vnitřní klid a vyrovnanost. A já nemohu než děkovat Bohu za to, že jsem katolíkem. Katolická morálka mi tady dává skutečnou svobodu a zároveň radost, že neotročím démonu sexuality, že jsem s Boží pomocí pánem nad tímto pudem. Přál bych tento úžasný pocit svobody a radosti všem, zvláště těm, kteří jsou dosud v zajetí hříchu proti 6. a 9. přikázání, neboť na změnu života díky úžasnému daru svátosti smíření není nikdy pozdě. Podchytil je třeba především mládež. S pomocí Boží však i u nás už našťástí funguje Společenství čistých srdcí, tzn. mladých lidí, kteří se zavazují slibem k čistému životu až do svatby.

Ve vztahu k sexu platí: Uživej ho, ale v řádu, který stanovil Bůh, tj. pouze v manželství a v otevřenosti vůči početí nového člověka. Toto pravidlo aplikuje katolická morálka vůči všem stvořeným věcem, ale i vůči lidským pudům a letorám: Všechno je ti dovoleno, všeho svobodně uživej, uplatni naprosto nenucené charakteristické znaky své povahy, ale jen podle řádu, který Bůh dal. Právě toto tě chrání před zotročením jak hmotou, tak svými vášněmi. Nepřestávám děkovat Pánu za tento geniální dar svobody, který jsem nalezl v katolické etice. Její úžasná vyváženost chrání před extrémami z obou stran: před zotročením vnějším, tj. nadměrnými příkazy a zá-

kazy, a před zotročením vnitřním, tj. závislostí mé osoby na věcech a vlastních zvyklostech.

Islám např. zakazuje svým vyznavačům pít alkohol a jíst vepřové, Katolická církev nikoliv. To ovšem neznamená, že se katolík nesmí rozhodnout pro abstinenci nebo vegetariánství, ale na rozdíl od muslimů píše vždycky o jeho **svobodné a dobrovolné rozhodnutí**, na něž má právo, nikdy ho církevní autorita nebude nutit k jednomu nebo druhému. Hříchem je pouze obžerství a opilství, tj. přejídání se a nadměrné pití alkoholu. Kdo se ho dopouští, ztrácí svou svobodu, stává se závislým.

Podobně je tomu i ve vztahu k penězům. Nejruznější denominace a sekty striktně vyžadují po svých vyznavačích pravidelné placení desátků či jiných poplatků. Církev nikoliv, ponechává mi naprostou svobodu v dispozici s penězi, přikazuje pouze pamatovat na potřeby kultu a na ty, kteří trpí materiálním nedostatkem. Jak si to ale zařídím, jestli v neděli na mši přispěji při sbírce do košíku desetikorunou či tisícovkou nebo jestli pošlu stovku či milion na konto farnosti, biskupství, řehole nebo nějaké charitativní instituce nebo osobně daruji určitý obnos rodině, která je na tom finančně zle – do toho mi Církev nemluví. Mám naprostou svobodu zvolit si pro splnění tohoto křesťanského poslání jakoukoliv formu a jakoukoliv finanční částku podle vlastních možností a uvážení. Hříchem je pouze sobecky hromadit a užívat peníze jenom pro sebe a nedbat na potřeby církevního společenství a na skutky křesťanského milosrdenství. Potom se ale stávám na penězích závislý a ztrácím svoji svobodu.

Katolická morálka mi také na rozdíl od některých orientálních náboženství nepřikazuje nutit se násilím do pózy stoického klidu. Samozřejmě nezvyšit hlas v překérných situacích je ctnost, ale ne každý má tento temperament. Proto i zde existuje svoboda. Když se setkám s nečestností druhých, závažným proviněním nebo dokonce zločinem, vůbec nehřeším, když se pěkně zostra rozohním, jestliže mne k tomu vede moje přirozenost. I Pán Ježíš se dokázal pořádně rozčítit nad farizeji a zákoníky a nazvat je „zmijím pokolením“. Hříchem je jen, když nad svým hněvem „zapadne slunce“, jak píše sv. Pavel. Jakkmile zlost se trvale zahnízdí v srdci a nedopřeje žádný prostor pro odpuštění a milosrdenství, to je potom špatné, tady už začíná hřích nenávisti. Tehdy ztrácím svobodu a stávám se otrokem své přirozenosti a hněvu.

(dokončení příště)
PhDr. Radomír Malý

Zde byl Řím

Jen v Istanbulu můžete bydlet v Evropě, a do práce chodit do Asie nebo vstoupit do největší křesťanské svatyně, a ocitnout se v mešitě. Ve stínu minaretů najdete stopy zapomenutého světa Byzance – Konstantinopole.

Stačí se postavit nad úžinu Bospor, abychom pochopili, proč se různé říše snažily po staletí Byzanc dobýt. Na jedné straně Evropa, na druhé Asie.

Úžina spojuje Černé a Marmarské moře. Panovat nad tak strategicky výhodným místem znamenalo kontrolovat hlavní obchodní cesty a zajišťovat své obchodní zájmy na obou kontinentech.

Stěží také projdete ulicemi dnešního Istanbulu bez záchrvěvu emocí. Zde přece dýchala jedna ze dvou plic křesťanství. „Druhý Řím“ – Konstantinopolis. A vůbec se nevtírá myšlenka, že je to „jejich“ historie, pravoslavná. Dramatické rozdělení křesťanů nemění nic na faktu, že jde o historii jediné církve.

Z RUKY DO RUKY

V Istanbulu vidíme jasně, jak změna názvu města vyvolává změnu jeho charakteru. Řečtí kolonisté v 7. století před Kristem nazvali toto místo Byzantion. Jedna z legend říká, že heros jménem Byzas se zasloužil o založení metropole, která se později stala jedním z hlavních kulturních, politických a náboženských center v historii. Když roku

330 císař Konstantin Veliký přemístil hlavní město říše do Byzance, nastala nová epocha města. Ke cti císaře začalo užívat jméno Konstantinopolis. Jeho obyvatelé se však sami vždy považovali za Římány. Panovalo všeobecné vědomí příslušnosti k jedné říši. Výraz „byzantská říše“ se objevil teprve v dílech historiků, dlouho po pádu Konstantinopole.

K prvním dělení došlo koncem 4. století, kdy bylo císařství rozděleno mezi dva syny Theodosia I. – v Římě vládl Honorius a v Konstantinopoli Arcadius. Nemělo to nic společného s bojem o moc. Dělení bylo čistě strategickým tahem, který měl usnadnit fungování státu. Rozdílily se objevovaly postupně, spíše na základě teologie a sporů o kompetence dvou center křesťanství. Schizma, k němuž došlo v církvi definitivně roku 1054, bylo jen důsledkem staletých neshod. Dvě plíce jedné víry začaly odtehdy, bohužel, dýchat odděleně. Náboženský odstup šel v páru s politickým nepřítelstvím. Tragickým vrcholem tohoto rozdělení bylo vyplenění Konstantinopole křížáky roku 1204.

Konstantinopolis se po pádu Říma stala dědicem říše. Její obyvatelé o tom byli přesvědčeni. A tak tomu bylo až do dobytí města Turky roku 1453. Nový název Istanbul je vysvětlován různě. Někdy je spojován s řeckým *is tin polin*, čili „on (tzn. Turek) je ve městě“.

TAK ZASKOČ DO ASIE

Dnešní Istanbul je metropolí, v níž se modernost v západoevropském stylu překvapivě snoubí s ru-

Most přes úžinu Bospor spojující Evropu s Asií.

chem a spontánností, typickými pro islámskou kulturu. Istiklal Cadesi, hlavní obchodní ulice, vypadá jako jedna z evropských tříd. Její korunou je Taksim Square, symbol dnešního Istanbulu. Úplně jinak to vypadá na Velkém bazaru, kde mezi stovkami krámků a kupců, kteří chytají za ruku a naléhají, abyste okusili jejich zboží, pocítíte dobře známé klima muslimských zemí.

Istanbul, ležící na hranici dvou kontinentů, je jediným městem na světě, kde lidé mohou bydlet v Evropě, a do práce chodit do Asie. Denně tisíce osob jedou do práce z jednoho kontinentu na druhý, auty po mostech nebo lodí přes Bospor.

Podle názoru mnoha evropských politiků se má Turecko připojit k projektu Evropské unie. A mají pro to závažné argumenty. Samo Turecko by však kromě hospodářských reforem muselo ještě mnohé vykonat v oblasti respektování práv menšin, mimo jiné i křesťanů. Je tam pravidlem, že kostel nesmí stát přímo v ulici. A opravdu, kdybychom předem nezískali informace, sotva bychom našli kostel, který navštívil Benedikt XVI.. Křesťané v Turecku netají, že mají těžkosti. A arcibiskup Luigi Padovese říká přímo: obrácení na křesťanství mají na vybranou: buď změnit bydliště nebo si zvyknout na diskriminaci.

JAK OTOČIT MEŠITU?

Ve čtvrti Sultanahmet se nachází povinný bod programu pro každého křesťana. Starobylá svatyně Hagia Sofia (Boží Moudrost). Císař Justinian, který přikázal obnovit vyhořelý chrám tak, aby zastínil všechny jiné, když v roce 537 vstoupil do nové Hagie Sofie, měl údajně zvolat: „Ó, Šalamoune, překonal jsem tě!“ Skutečně, pohled na chrám, vysoký uprostřed přes 50m, je impozantní a pro nepřipraveného ohromující.

Kromě fantastických mozaik s křesťanskými motivy zde na několika velkých kruzích visí nápisy se jmény... proroka Mohameda a následných kalifů. Když Mehmed II. Dobytel získal Konstantinopolis, ihned přikázal změnit kostel v mešitu. Mozaiky byly zamalovány. Na prostřední stěně byl umístěn mihrab, čili výklenek určený k modlitbě směrem k Mekce. Později byly přistavěny minarety, stojící dodnes, což působí dojmem, že je to pouze mešita.

Hagia Sofia byla nejdůležitější křesťanskou svatyní na Východě. Pocity jsou tedy podobné, jako kdyby byla změněna v mešitu bazilika sv. Petra.

foto: Gojko Vujkovic

Starobylý chrám Hagia Sofia slouží nyní jako muzeum.

Dodnes v Istanbulu pobývá nejvyšší představitel pravoslavi, patriarcha Konstantinopole. V současnosti je Hagia Sofia muzeem. Nekonají se tu ani křesťanské bohoslužby, ani muslimské modlitby. K tomuto rozhodnutí došlo po pádu Ottomanské říše a změně Turecka ve světskou republiku. Onen kompromis dovolil mj. obnovit chrámové lodě a umělecky mimořádně cenné mozaiky (zvláště slavnou Deesis z 13. století).

U východu každý z turistů vkládá prst do malého otvoru v tzv. plačícím sloupu. Prst je mokrý po otočení, ale dá se to vysvětlit prostě: pod sloupem se hromadí vlhkost. Lidé věří, že to pomáhá léčit choroby. Ale je s tím spojena ještě jiná pověst. Mešité/kostelní prý schází 10 palců, aby mihrab směřoval přesně k Mekce. A muslimové věří, že každé otočení prstem o 360° posune celou svatyni správným směrem...

Odházíme rychle, protože se nám na rty tlačí byzantské liturgické písně. A tady už přece není Řím...

*Jacek Dziedzina, foto: Henryk Przondziona
Gość Niedzielny 23/2008, překlad Karel Henc*

V Americe žádného Pánbička nepotřebuješ

Navštívil mě jeden můj starý kamarád. Přiletěl až z Ameriky. Po jeho odjezdu jsem si připomněl některé detaily z jeho života. Amerika byla jeho snem už od mládí. Když tenkrát žádal o vystěhování, nebylo mu to povoleno. Neměl za sebou vojenskou službu. Ale brzy nato k nám přišli Němci a z naší republiky byl protektorát. Hitler nechtěl v armádě nespolehlivé Čechy, takže ta překážka padla. Kupodivu mu protektorátní úřady povolení k vycestování daly. A tak koncem srpna v třicátém devátém roce odplouval lodí z Hamburku směrem ke své vytoužené zemi. V září Hitlerova vojska napadla Polsko a tím se stalo, že loď, na které se plavil, byla poslední německá loď, která připlula do newyorského přístavu. Byl vítán jako poslední legální vystěhovalec z naší země. Ve Spojených státech pak pracoval jako dělník na stavbě jedné Batovy továrny. Aby získal americké občanství, nastoupil do armády. Když Japonci přepadli Pearl Harbor, odplul na mateřské letadlové lodi do japonských vod v Tichém oceánu. Čas na lodi nepromarnil. Při vojenské službě se učil angličtinu a dálkově vystudoval průmyslovou školu, což bylo námořníkům uloženo. Po válce se mu to hodilo. Našel si dobré zaměstnání, založil rodinu a měl možnost téměř každý rok přiletět „do kraje“, jak říkali staří vystěhovanci. Netajil se přede mnou, jak ho dobré postavení a lepší životní úroveň změnily po stránce duchovní. Stal se z něho pravý materialista. Říkal: „Víš, v Americe žádného pánbička nepotřebuješ. Když máš dolary, máš všechno!“ Takže víra v Boha, modlitba, návštěva bohoslužeb, to vše bylo odstaveno kamsi na vedlejší kolej. Dalo by se říci, že v tom překonal i mnoho našich tehdejších marxistických ateistů.

Když jsem měl potom po letech v Dubčerkovskéáře slavnou primici, přijel i on s celou svou rodinou. Doslova mě šokovalo, že byli všichni u svatého přijímání. On, jeho manželka, synové i nejmladší dcera. Ten den jsem s ním nemohl mluvit, ale druhý den mu povídám: „Prosím tě, proč jste včera hráli před lidmi do divadlo?“ „Jaké divadlo,“ ptá se nechápavě. „Přece to, že jste byli u svatého přijímání!“ „Ale my chodíme už dva roky.“ Potom se rozpovídal: „Kdysi jsem ti řekl, že v Americe žádného pánbička nepotřebuješ. Ale to snad

foto: <http://www.libertyall.net>

platí, jen když jsi zdravý. Nám naše malá onemocněla. Lékaři nevěděli, co jí je, ani v diagnostickém ústavu nic nezjistili. Vrátili nám ji odtamtud ještě v horším stavu, než když jsme ji tam odváželi. Zkoušeli jsme další ústavy, ale dopadlo to stejně. No a za půl roku jsme neměli ani cent. Ležela doma bezvládná, bez zájmu a my jsme kolem ní bezradně, celí zoufalí, chodili. Až jednoho večera jsme s manželkou poklekli u její postýlky a modlili se. Jako bývalý ministrant jsem to ještě uměl! A ona si také vzpomněla. Bylo to v sobotu, už pozdě, kdy jsme si šli lehnout. Nakonec jsme vyčerpaní usnuli. Ráno nás budila naše malá. Chodila od jednoho k druhému, nevěřili jsme, že se nám to nezdá. Byla čilá, jakoby jí nikdy nic nebylo. Oba jsme se rozplakali. Tentokrát to byly slzy radosti a nezměrného štěstí. Potom jsme se oblékli, vzali každý malou za jednu ruku a jeli do kostela poděkovat. No a od té doby chodíme pravidelně.“

Kolik takových a podobných zážraků, lidsky nevysvětlitelných, se už stalo. Když připravuji mladé páry na manželství a poukazuji na význam víry, modlitby a návštěvy bohoslužeb, tak jim vyprávím i tento skutečný příběh.

Z deníku otce Jana Topenčíka

Omluva

Stává se, že se hádáme, vztekáme, křičíme. Bohužel, ne vždy bráníme správnou věc a křičíme kulturně. Občas nekontrolovaně ventilujeme svou zlost, zklamání, napětí. Stává se, že impulsivně kompenzujeme své rozčarování, pocit, že jsme využíváni či nedoceněni. Výbuch může být tak prudký, že nemáme ani čas přemýšlet nad slovy, letícími z našich úst, občas si je ani nepamätujeme. Bohužel, to, co vykřikneme nebo zasyčíme v těchto situacích, může být urážlivé, zlomyslné, ironické, může obsahovat nespravedlivé závěry: „ty vždycky...“, „ty nikdy...“. Naši blízcí se pak obvykle cítí dotčeni, ukřivděni, odtahují se od nás a nemají chuť se bavit nebo nám odpovídají podobně agresivně. Dá se tento samospád událostí přerušit? Ovšem, potřebujeme však chvíli na zklidnění emocí, abychom opustili bitevný pole. „Lituji, že jsem se unáhlila. Za chvíli, až vychladnu, chci si s tebou promluvit“, „Stydím se, že jsem tak na tebe křičel. Přišel jsem z práce vynervovaný a neovládl jsem se“, „Omlouvám se, že jsem zareagovala tak prudce, ale už jsem unavená a mám menší výdrž“, „Nechal jsem se vyprovokovat, nechtěl jsem tohle říct. Nemyslím si to. Promiň“.

Umýslně popisují obvyklou, každodenní domácí situaci, kdy dochází ke zkratu. Umění snížit napětí pojmenováním toho, co se ve mně děje, je tak důležité proto, že nedovoluje hromadění výčitek a zlosti. Omluva za nevhodné chování (kterého se dopouští každý člověk, protože nikdo není dokonalý) je v podstatě převzetím odpovědnosti za ně; výrazným signálem, že si uvědomuji následky toho, co dělám, a informací, že v jistých mezích jsem připravena změnit své chování.

Děti jsou a budou bezděčnými svědky hádek v rodině; je dobré, aby také slyšely slova omluvy, která si dospělí navzájem říkají. Díky tomu se dovídájí, že lze vyjít se ctí i z velmi těžkých situací. Děti by také měly dostat krátké vysvětlení toho, co se děje: „Máma s tátou se teď hádají. Potřebujeme asi hodinu, abychom se dohodli“. Takto děti dostanou informaci, že rodiče se snaží hádku zvládat, a jak jsem už dříve napsala, korektní hádka může být cestou ke hlubšímu vzájemnému porozumění.

Z hlediska výchovy nemá smysl vynuocování omluvy – aby se srdce druhé osoby pohnulo, musíme povědět, co se v nás děje, když jsme byli uraženi: „Dotklo se mě, co jsi řekla“, „Když říkáš, že jsem hloupá, nemám chuť se s tebou bavit“,

„Dotklo se mě, že mi připisuješ celou vinu za špatné chování našich dětí“, „Cítím se nespravedlivě obviněný“.

Dělat, že se nic nestalo, neukázat, že se cítíme dotčeni, je skrývání pravdy, nedávající druhé straně šanci vidět

následky jejího jednání. Omluva může být školou dospělého chování pro nás i naše děti.

*Jolanta Basistowa
Zródło 35/2007,
překlad
Karel Henc*

Drahé děti,
těšíme se na Vánoce - svátky narození Pána Ježíše. Kdyby byl chtěl, mohl se narodit v nádher-
né vile nebo paláci. Mohl si vybrat za matku velmi
bohatou paní,
ale vybral se
Pannu Marii.
Ta nebyla bo-
hatá, ale měla
překrásnou duši,
byla „milostí plná“,
jak ji pozdravil arch-
anděl Gabriel a jak ji
i my zdravíme. Místo
v paláci se Pán Ježíš
narodil v jeskyni,
ve stáji pro dobytek,
v největší chudobě.
Panna Maria, jeho
maminka, a svatý
Josef, jejich pečlivý,
moudrý a statečný
ochránce, nemoh-
li v městě Betlémě
nikde najít příbytek,
odmítali je, že pro ně
nemají místo. Panna
Maria zabalila Pána
Ježíše do plének
a místo do postýlky
nebo do kočárku ho
položila do žlabu,
kterému se říkalo
„jesle“, kde bylo seno pro krmení dobytka.

Když potom Pán Ježíš vyrůstal v Nazaretě, když
byl tak velký, jako jste teď Vy, bydleli v malém
přízemním domku, a svatý Josef, tesař, namáhavou
prací vydělával na živobytí. Když byl Pán Ježíš
větší, sám pracoval jako tesař.

Proč? Vždyť je všemohoucí, mohl mít všechno,
co by si přál. Bohatí bydleli v přepychových palá-
cích nebo vilách a měli tam všechno pohodlí. A on
se narodil v chudobě, žil skromně bez přepychu
a namáhavě pracoval. Ukazuje nám, že bohatství
není všechno. Nedělá člověka šťastným, spíš usta-
raným a nespokojeným s tím, co má. Snadno svádí
člověka ke zlu. Kdo se žene jen za penězi a ma-
jetkem, zapomíná na Boha a stává se zlým a bezo-

hledným k druhým. A je potom osamělým otrokem
svého majetku místo toho, aby měl rád lidi a lidé
měli rádi jeho.

Proto Pán Ježíš říká, že boháč jen těžko ve-

jede do králov-
ství Božího.
A vypráví nám
podobenství
o boháči, který

si řekl: „Mám mno-
ho zásob na mno-
ho let, budu jen jíst
a pít a bavit se.“
Ale Pán Bůh řekl:
„Blázne, ještě této
noci budeš muset
odevzdat svou
duši.“ Nebo vypráví
o jiném boháči,
který žil v přepy-
chu, nosil nejdražší
obleky a každý
den skvostně hodo-
val. Před jeho palá-
cem byl hladový
nemocný žebrák,
kterému boháč ne-
dal ani kousek jídla.
Potom oba zemřeli.
Žebrák přišel do ne-
beské radosti, a bo-
háč do pekla.

Mezi svatými
jsou i někteří bohatí. Ale jen takoví, kteří žili
skromně a bez přepychu a všechno své bohat-
ství používali k pomoci druhým, zvláště chudým
nebo nějak postiženým. Měli v srdci lásku k Bohu
a k lidem, proto jsou teď v nebeské radosti.

V Písmu svatém je krásná modlitba: „Ani bídu,
ani bohatství mi nedávej, jen to nutné mi dej k ži-
vobytí.“

Co můžete Vy, děti, dělat, aby se z Vás nestali
bezohlední a nešťastní otroci peněz a věcí?

Nechtít mít drahé zbytečnosti.

Nezávidět, že někdo má něco dražšího.

Neutrácet peníze za zbytečnosti.

Umět se rozdělit s druhým, především s tím, kdo
má méně.

Pán Ježíš a bohatství

Pomáhat druhým.

Každý den se modlit.

Pamatovat na to, že nejcennější a nejšťastnější poklad je krásná duše.

Pán Ježíš nám slíbil: „Hleďte nejprve Boží království a jeho spravedlnost, a ostatní všechno vám bude přidáno.“ To je nejspolehlivější pojištění pro budoucnost - i pro věčnost. „Hledat nejprve Boží království“ znamená žít tak, jak nás k tomu vede Pán Ježíš. Mít v duši světlo Boží milosti posvěcující, být Božím dítětem, abychom jednou mohli přijít do Božího nebeského království. Tomu je třeba dávat přednost před

vším ostatním, i kdovíjak užitečným nebo lákavým. Vždyť Pán Ježíš nám říká: „Co platno člověku, kdyby celý svět získal, ale ztratil svou duši?“

O Vánocích, ale i jindy, prosme Pána Ježíše, Pannu Marii a svatého Josefa, aby nám pomáhali žít skromně a bez přepychu, ale s tím větší radostí v srdci, a jednou se s nimi setkat v nejkrásnějším a nejšťastnějším domově věčném.

Krásné a radostné Vánoce s Pánem Ježíšem, Pannou Marií a svatým Josefem Vám všem přeje a vyprošuje a srdečně Vás zdraví

Váš P. Bohumil Kolář

Papír

S naším životem je to jako s tím listem papíru. Kdysi byl stromem podobným tisícům jiných stromů. Snil o tom, že se jednou stane sochou, která získá svému tvůrci světovou proslulost. Když ho káceli, trochu brblal, že ho nenechali dorůst do patřičné velikosti, aby si ho mohl vybrat nějaký umělec a splnit jeho touhu, ale pak své plány upravil. Rozhodl se, že se stane materiálem pro nejlepší housle a že ho budou chodit okukovat nejlepší světoví houslaři. Když zjistil, že ho vezou do papírny, opět ztratil náladu, a dokonce mu uklouzlo pár ošklivých slov, ale pak přece jen našel důvod k tomuto přesunu. Vědom si své vznešenosti byl přesvědčen, že z tak kvalitního dřeva jistě budou vyrábět ty modré bankovky, které si dřevorubci v lese s takovou úctou prohlíželi. Jenže papírenský stroj z něj udělal docela obyčejný kancelářský papír. Zdálo se, že se velkolepé plány rozplynuly jako dým, že všechny naděje skončí v temnotě nějakého šuplíku. Strom změněný v papír málem ztratil veškerý elán.

Přestal stavět vzdušné zámky a taky už nenadával. Snad mu k tomu pomohly ty nepříjemné tlaky válců papírenského stroje. Pýcha ho docela opustila a změnila se v touhu být nějak užitečný. Když jeho kolegové odmítali nechat se navinout do psacího stroje a snášet rány, způsobené jakýmsi chlapíkem zoufale bušícím do kláves stroje, tento list nepromarnil příležitost a sám se přihlásil. Myslím, že toho ani později nelitoval, i když si prožil dost trápení. Jakmile se setmělo a dům ztichnul, byl z kanceláře slyšet tichý zpěv popsaného listu papíru:

*Jejdamine, jejdamine, to je ale paráda,
obdiv davu, pocty, slávu hodím klidně za záda.
To trápení už tu není, teď se můžu radovat,
že všem lidem s láskou, klidem, můžu něco darovat.
Díky, Pane, že se stane užitečným život můj,
posly Slova stále znova ve své lásce opatruj!*

P. Václav Trmáč

Poděkování

Plním slib daný naší milé Matičce Panně Marii. Díky Jejímu přimlouvám a milosti Boží přežil můj kmotřenec vážné onemocnění. Na mozku se mu udělala čtyři hnisavá ložiska. Musel podstoupit operaci dvou větších ložisek. Ta se povedla, ale ještě nebylo úplně vyhráno. Tehdy jsem se ještě více přimlouvala za chlapcovu uzdravení a slíbila Matce Boží, že pokud chlapec přežije, veřejně jí poděkuji. Zbývající dvě ložiska se vstřebala, další operace už nebyla nutná. Chlapec je v pořádku a dobře se učí.

Děkuji Ti mnohokrát naše milovaná Matičko, Utěšitelko a Pomocnice ve všech našich nesnáších.

vděčná čtenářka Věra, Šumava

S velkou radostí chci dosvědčit, že nás Pán Bůh nikdy neopouští a moc nás miluje!

Před rokem jsem „trvale“ onemocněl – s tím, že se nemoc dá „udržet“ na uzdě jen pomocí léků. Byl to pro mě „osobní konec života“ – zhroutil se mi svět... Avšak časem mi nemoc otevřela oči - začal jsem více vnímat Boha, jinak bych si ho asi dál nevnímal tolik, jako teď.

Také jsem se ocitl bez práce a rozhodl jsem se, že poprosím sv. Judu Tadeáše o přimluvu – skrze Nověnu ke sv. Tadeášovi. Když ale Nověnu, tak by to chtělo i sv. zpověď a denní účast na mši svatě. Tak se i stalo. Vyznal jsem se z hříchů a druhý den začal s Nověnou. Během těch 9 dnů se ve mně „hnuly ledy“ a já začal pocítovat velké změny ve svém životě a chování. Mimo Nověnu jsem se začal také pravidelně modlit Litanie k Duchu Svatému, později i sv. Růžencem.

Cítím neustálou pomoc a přítomnost Boží v mém životě, jsem klidnější ve vypjatých životních situacích, při nezdarech, snáším svou nemoc úplně jinak, než dříve – a hlavně: pochopil jsem, že tato nemoc je pro mě velký dar od Pána. Postupně mi došlo, že svou nemocí mohu prospět i jiným, např. ji teď mohu obětovat za hříšníky, za duše v očistci, za odpuštění hříchů... Nemoc mě učí větší trpěli-

vosti, pokoře a důvěře k Pánu Bohu. A jak já se Mu na začátku rouhal!

Pane, odpusť mi, prosím, mou opovázlivost a děkuji za Tvé milosrdenství. Otevřel jsi mi tímto mé zaslepené oči a moc Ti za to děkuji.

Po Nověně, která „odstartovala“ změny v mém životě, přišla pouť na Turzovku, nyní chystám další – do Litmanové, denně se modlím sv. růžencem a pocítuji jeho velké účinky na můj život a mou osobu. Každý den teď prožívám jako velký zázrak a dar od Boha.

Pane Bože, Pane Ježíši, Panno Maria, sv. Judo Tadeášku, vřelý dík za vše, lituji svých hříchů a provinění. My, hříšní lidé, nejsme schopni posoudit Boží záměry s námi. Když si myslíme, že podle nás je to dobře, je tomu často naopak. Děkuji za všechny dary a milosti, kterých se mně i rodině dostalo.

Panno Maria, Neposkrvněná Čistoto, rozprošťi svůj plášť nad námi! Pane, Tvá vůle se staň!

František, Nedašov

Chtěla bych splnit svůj slib a poděkovat Pánu Bohu, Ježíši, Panně Marii, sv. Filoménci a sv. Faustýnce za vyslyšení všech mých proseb. Děkuji za uzdravení všech členů mé rodiny.

Celý rok nás provázely různé nemoci. Šlo i o život! Byla jsem na dně psychicky i fyzicky. Začala jsem se modlit denně pravidelně v 15.00 hod. – tedy v hodině smrti Ježíše Krista – Korunku k Božimu milosrdenství, každý den růžencem, každý pátek a úterý živý růžencem s rádiem Proglas, také ke sv. Filoménci a Faustýnce a opravdu, kdo se modlí a vytrvá, tomu Bůh vždy dá, oč ho prosí. Nyní jsem v pohodě, protože zdraví i problémy jsou obstojné.

Ještě jednou děkuji z celého srdce za vyslyšení proseb a zároveň znovu prosím a přimlouvám se za další Boží pomoc a ochranu Panny Marie pro celou rodinu.

čtenářka Ivana

Panno Maria, svěřuji Ti svoje děti, vnučata a celou naši rodinu, abys je vedla cestou lásky k Bohu a k bližním. Cestou, která končí u Tvého Syna. Ochraňuj nás a celou naši rodinu i nadále a vyslyš moje prosby, které ti denně, při svých modlitbách, předkládám.

babička Marie

Chci touto cestou poděkovat nebeskému Tatínkovi a jeho Mamince a též sv. Judovi - za pomoc, kterou mi projevili v mé nemoci a současně i v následném uzdravení.

V létě t.r. nastaly problémy u mne s rektální částí těla (bolesti, krev atd.), kdy jsem musel být v pracovní neschopnosti a nemohl ani sedět. Diagnóza byla stanovena operační, ale v období prázdnin se neoperovalo – jen nutné případy. Proto jsem u bratrů minoritů v Jihlavě požádal o svátost pomazání nemocných a mohu říci, že se stav stabilizoval a nebyly již takové ukrutné bolesti, a to až do vlastní operace v říjnu.

V současnosti jsem již po operaci, která proběhla velmi dobře, a zdravotní stav se vrátil do normálu.

Bůh odplat i lékařskému personálu.

Jan, Jihlava

Chtěly bychom opožděně poděkovat Bohu a Panně Marii za vyslyšení modliteb za naše dvojčátka Magdalénku a Veroničku, která se narodila v šestém měsíci a dlouho bojovala o svůj život. Také chceme poděkovat všem lidem, kteří za naše děti obětovali své modlitby a prosíme, aby se přimlouvali za jejich zdraví, zvláště za Veroničku.

Zitkovi

Na začátku našeho manželského života, tj. od r. 1956 jsme byli chudí, ale šťastní. Neměli jsme kde bydlet. Svěřila jsem naše životy Nejsvětější Matce. Po 3 letech jsme koupili malý, starý domek, který se stal naším vlastním. Manžel onemocněl revmatoidní artritidou. Modlila jsem se za jeho zdraví a on se díky Bohu uzdravil a po čtyřech měsících opět nastoupil do práce.

Toužili jsme po větším bydlení, protože jsme už měl čtyři děti. Roku 1972 manžel odjel za prací do Libye. Každý večer jsme se modlili růženec, aby se šťastně vrátil a aby se nám podařilo koupit dům, což se nakonec stalo. Avšak manžel byl přesvědčen, že svůj díl práce již vykonal, a dal se na pití alkoholu. Celá starost o dům spadla na mě, v čemž mne našťěstí podporovaly děti. Dcera se vdala, ale kvůli otci, který stále pil, doma bydlet nechtěla. Stejně tak i syn. Doma se mnou zůstala ještě studující dcera a třináctiletý syn.

V roce 2001 jsem dostala zánět děložního krčku. Po vyšetření se ukázalo, že operace je nevyhnutelná. Dne 14. července jsem byla na operaci a již 15. srpna jsem se účastnila poutě na Slavnost Nanebevzetí Matky Boží. Rychle jsem se uzdravila. Pomáhala jsem při výchově vnoučat - dvojčátek. Tak touto bylo do r. 2002, protože potom jsem začala ztrácet síly. Tehdy jsem dala Matce Boží slib, že utrpení – jakékoliv na mě přijde – obětuji za šťastnou cestu Jana Pavla II. do naší vlasti (Polska, pozn. redakce). Byl tehdy březen. Tehdy jsem ještě nevěděla, že jsem velmi vážně nemocná. Následovala vyšetření, hospitalizace – jednou, podruhé, až padla diagnóza: nádor na levé průdušce. Lékaři mi dávali dva měsíce života. Operace byla naplánována na 14. srpna 2002, tehdy jsem prošla sv. Maxmiliána Kolbe: „Ty jsi obětoval život za otce rodiny, já tě dnes usilovně prosím o dar života, protože se nám má narodit vnouče a já bych se chtěla o něho starat a pomoci tak snaže, až půjde do práce.“ Operace se ale nepovedla, nádor již byl příliš rozšířen. Lékaři ránu zašili a čekali, že brzy zemřu. Já jsem se však probrala. Mimořádně bylo to v době, kdy papež přijel do Polska, pravda, velmi jsem trpěla, ale byla to oběť. Po třech týdnech jsem šla poprvé na chemoterapii. Po dalších třech měsících jsem se začala už cítit lépe, síly se mi začaly vracet, ale zjistilo se, že mám vodu na plicích. Opět byl určen termín operace. Před zákrokem bylo provedeno předoperační vyšetření, ale po vodě už nebylo ani stopy. Lékař se mě zeptal, jaké jsem užívala léky, a já jsem řekla, že jsem nebrala nic, jen jsem se celou noc a neděli modlila k Matce Boží, k sv. Maxmiliánovi a Janu Pavlu.

vděčná titelka Neposkvrněné,

přeloženo z polského Rycerza Niepokalanej (9/2008)

O modlitbu prosí: Libuše z Lanškrouna, Ludmila Filipová.

Milý čtenáři, pokud jsi i Ty ve svém životě zakusil Boží pomoc, napiš nám do redakce, aby se i jiní mohli dovědět, jak dobrý je Bůh.

ZPRÁVY

Pius XII. – hrdina protinacistického odporu. Nedávně 50. výročí úmrtí papeže Pia XII. (9.10.1958) proběhlo opět v duchu známých kontroverzí o jeho údajném „mlčení“ k nacistickým zločinům, zejména k vyražďování Židů. Na toto téma jsme již psali mnohokrát a jasně ukázali, že tento papež by měl být naopak vyznamenán za pomoc Židům, kterou vyvinul svými diplomatickými intervencemi v Maďarsku, na Slovensku, v Chorvatsku, a dokonce až v Turecku, kde se mu podařilo přesvědčit s pomocí internuncia Angela Roncalliho (pozdějšího papeže bl. Jana XXIII.) tamní vládu, aby otevřela přístavy pro lodě s uprchlími židovskými dětmi. Zvláště velké úsilí na pomoc Židům vyvinul Pius XII. v Itálii, kde byl zaslán 25.10.1943 oběžník s jeho monogramem všem biskupům, farářům a řeholním představeným, aby poskytovali úkryt židovským spoluobčanům. Není také pravdou, že Pius XII. mlčel. Ve svém vánočním poselství r. 1942 odsoudil vraždění lidí kvůli jejich původu a rase. Vatikán byl také prvním státem světa, který informoval světovou veřejnost o existenci vyhlazovacích koncentračních táborů pro Židy. Stalo se tak 5.5.1943, kdy Státní sekretariát Sv. Stolce zaslal o tom memorandum všem vládám světa, zatímco Spojenci uvalili embargo na zprávy tohoto druhu s tím, že prý „existence vyhlazovacích táborů není prokázána“ (uvádí P. Blet: Pius XII., str. 184). Piovi XII. se dostalo po válce poděkování ze strany tisíců Židů, nejznámější je případ římského vrchního rabína Izraela Zolliho, jenž posléze konvertoval ke Katolické církvi. Jiný rabín, Pinchas Lapide, vyčíslil počet zachráněných Židů díky Piovi XII. na cca 800 tisíc. Postoj papeže během války ocenil i známý fyzik Albert Einstein. Izraelská ministryně zahraničí Golda Meirová mu poděkovala za vše, co udělal pro židovský národ, na zasedání Valného shromáždění OSN. Nejpřesvědčivějším důkazem protinacistického postoje Pia XII. a jeho pomoci pronásledovaným jsou ale vyjádření německých nacistických představitelů a hitlerovského tisku. Pro tento režim nebyl Pius XII. „Hitlerovým papežem“, jak lživě tvrdí ve své knize anglický publicista John Cornwell, ale naopak „ochráncem Židů“ a „úhlavním nepřítelem národního socialismu“. Tyto dokumenty vycházejí najevo až nyní. Dosud byly v archivech východoněmecké komunistické tajné policie Stasi, která je pečlivě ukrývala. Byli to právě komunisté, kdo potřeboval vyličit Pia XII. jako „válečného zločince“ a „spojence Hitlera“. Díky Bohu, pravda vyšla přesvědčivě najevo.

-rm-

Vysoké školy trivializují problém potratů. Američti studenti medicíny se připravují k provádění potratů cvičením na ovcích. Tato skutečnost jednoznačně lživě zakrývá tvrdou realitu potratu, tím že ho ukazuje jako neškod-

nou, mechanickou proceduru, přestože ve skutečnosti se jedná o zabití dítěte a o obrovské utrpení matky.

Zveřejnit tuto věc se rozhodla studentka Lékařské Univerzity v Maryland Lesley Wojciková, která řekla, že takový způsob prezentování interrupce na lékařské fakultě je zcela lživý. Podle jejího názoru, nácvik na ovcích vůbec nepřipravuje příštího lékaře na reálnou skutečnost potratu. Uvedla, že byla zcela šokována, když se poprvé účastnila skutečné interrupce. Nemyslela si totiž, že procedura je až tak brutální a že způsobuje ženě tak velikou bolest.

Lesley Wojciková tvrdí, že chtěla studovat lékařskou fakultu jen pro to, aby se mohla v budoucnu věnovat potratům. Když však na vlastní oči uviděla, co ve skutečnosti potrat je, změnila svůj názor. „Je to mnohem brutálnější, než jsem si myslela,“ říká Lesley a připomíná cvičení na ovcích papai. „Papai ani nekrvácela, ani nekřičela,“ smutně připojila. Wojciková byla dříve též zapálenou aktivistkou prosazující „právo ženy disponovat vlastním tělem“, avšak – jak tvrdí dnes – nevěděla, oč vlastně bojovala. Byla přesvědčena, že více než řečí je zapotřebí skutků, a proto se rozhodla studovat medicínu. Přestože Wojciková byla svědkem potratů, nepěstala prosazovat ženské „právo“ na potrat. „Avšak,“ zdůrazňuje, „nemůže se stávat, že budoucí lékaři nevědí, co skutečně potrat je.“

Členové hnutí Pro-life zdůrazňují, že kauza Wojciková odhaluje otázku velkého utrpení žen podstupujících interrupci, která je systematicky zamlčována jak médii tak i specialisty. (Více podrobností ohledně problematiky interrupcí najdete např.: www.stopgenocide.cz, pozn. redakce.)

ND 26.11.2008

Bojovat proti potratům je povinností katolíka. Arcibiskup americké Filadelfie kardinál Justin Rigali napsal ve svém pastýřském listu, že nestačí, když se katolík pouze nedopouští hříchu potratu. Proti tomuto největšímu zlu naší doby je nutno také aktivně vystupovat a bránit nenarozený život všude a za všech okolností. „Obrana nenarozeného života je pro katolíky stejnou morální povinností, jakou bylo za druhé světové války ukrývání Židů a jejich ochrana před smrtí v plynových komorách...“, napsal kardinál Rigali.

ND 27.10.2008

Vietnamské úřady zesilují perzekuci. Vietnamské úřady ohlásily, že zahájí soudní procesy proti katolíkům, kteří se v Hanoji veřejně domáhali vrácení pozemků, patřících Církvi. Další incident se odehrál v rybářské vesnici An Bang, kde samospráva nedovolila postavit kostel. Věřící v čele s farářem se proto na ni obrátili s prosbou, aby si mohli na soukromém pozemku jednoho faráře zřídit pod širým nebem oltář a tam se v neděli shromažďovat

ZPRÁVY

ke mši sv. Když se nedočkali odpovědi, realizovali sami svůj záměr v domněni, že co je na soukromém pozemku, do toho úřadům nic není. Dostavilo se však vojsko a jen díky farářovi Peterovi Nguyen Gioovi nedošlo ke krveprolití. Ten řekl: „Jestli chcete odstranit náš oltář a kříž, tak budete muset prolít krev.“ Vojáci se po těchto slovech neodhodlali k útoku. Úřady však nainstalovaly hned vedle dotyčného pozemku ampliony, ze kterých v neděli hlasitou hudbou ruší bohoslužby. A nejen to. I v noci pouštějí vysílání, aby obyvatelům této katolické vesnice co nejvíce znepříjemnily život. Očekává se další postih místního faráře a věřících.

Nasz Dziennik 27.10.2008

Nenávist proti křesťanům se šíří Indii. Nejlivnější americký deník „New York Times“ popsál drama, které prožívají křesťané v indickém státě Orisa, kde radikální hinduisté zahájili před pár měsíci proti nim násilné akce. I když indické úřady ujišťují, že věci mají pod kontrolou a křesťané žijí v bezpečí, skutečnost vypadá zcela odlišně. Ve státě Orisa není snad jediný křesťan, který by nežil ve strachu. Na bohoslužby se scházejí tajně v soukromí, neboť se bojí útoků. Odhaduje se, že z rukou extrémistů zahynulo již nejméně 38 osob, 30 tisíc přišlo o domy, které agresorů zapálili, zničeny byly desítky kostelů. Nenávist ke křesťanům se šíří i do jiných států Indie. V Bangalore bylo zničeno několik kostelů a zbito několik desítek věřících. Extrémisté se již neomezují na malé vzdálené vesnice, ale stále častěji dochází k útokům i ve velkých městech. Věřící jsou násilím nuceni ke zřeknutí se své víry a přestupu na hinduismus.

ND 27.10.2008

Boží pomoc je rozhodující. V extrémních životních situacích, zejména v případě smrtelné choroby, počítá každý druhý Američan s Boží pomocí a obrací se k Bohu. To se týká zejména případů, kdy prognózy lékařů jsou dvojznačné nebo i jednoznačně rezignující na možnost uzdravení. Vyplývá to z nedávné ankety několika agentur. I přesvědčení ateisté tváří v tvář smrti se obracejí k Bohu s prosbou o pomoc.

Kirchliche Umschau 9/2008

Nepatrná menšina. V zemích Blízkého a Středního východu dnes žije pouhých 15 milionů křesťanů proti 300 milionům muslimů. Ještě před pár desetiletími jich byl trojnásobek. Krvavé pogromistické útoky muslimských radikálů nutí křesťany ve stále větším počtu emigrovat.

KU 9/2008

Do Severní Koreje přichází první katolický misionář po 60 letech. Komunistická vláda umožnila kato-

lickému knězi pracovat na území severní Koreje. Po 60 letech tak přichází do této soužené země první misionář o. Paul Kim Kwon-Soon z řádu františkánů. Koncem listopadu přijede do Pchjongjangu, kde bude pracovat v sociálním centru, které poskytuje jídlo a lékařskou péči asi 1500 dělníkům jedné továrny v hlavním městě Severní Koreje. Podle generálního ministra Řádu menších bratří o. Jose Rodrigueze Carballa jde o velmi důležitý krok pro církev a obyvatelstvo celého Korejského poloostrova, dosud rozděleného železnou oponou. V Severní Koreji žilo v době nástupu komunistického režimu kolem 55 tisíc katolíků. Dnes se jejich počet odhaduje na 3 tisíce.

RaVat 24.11.2008

Beatifikace japonských mučedníků. Japonská Církev oslavila beatifikaci 188 svých mučedníků ze 17. století. Japonsko evangelizoval jako první svatý František Xaverský v letech 1549-1552. O několik desetiletí později propuklo pronásledování. První mučedníci, včetně svatého Pavla Miki, ukřižovaného v Nagasaki r. 1579, byli kanonizováni papežem Piem IX. Dalších 205 mučedníků bylo blahoslaveno roku 1867. V roce 1603 vypukla další persekuce: tehdy bylo v Japonsku asi 400.000 křesťanů a desetitisíce jich bylo zabito. Mezi těmito nově blahoslavenými mučedníky jsou čtyři kněží a 184 laiků včetně dětí. Pak žila Církev 250 let v podzemí až do 19. století, kdy přišli evropští misionáři.

Res Claritatis, Zenit, 23. 11. 2008

Turzovka uznána biskupem. Aby bolo vhodne postarané o duchovné dobro Božieho ľudu, ktorý prichádza na horu Živčáková do farnosti Korňa, využívajúc moje riadne právomoci dané kánonom 381, § 1 kanonického práva a v duchu 52 článku Lumen Gentium, dogmatickej konštitúcie II. vatikánskeho koncilu, od 19. oktobra vyhlasujem horu Živčáková za mariánske pútnické miesto a miesto modlitby.

Mons. Tomáš Galis, žilinský biskup, 18. septembra 2008

Diecéze Žilina, 8. 11. 2008

Myslíme to spolu vážně. CENAP – Centrum naděje a pomoci Brno na Vodní 13 pořádá pravidelné interaktivní kurzy pro páry, které chtějí prohloubit svůj vztah. Setkání pomáhají uvědomit si, jaký smysl má manželství, co udělat, aby vzájemný vztah byl harmonický, o významu lidské sexuality, o manželské lásce, o výchově dětí, o hospodaření s penězi či časem.

Centrum nabízí i další služby např. „Cvičení pro nejmenší“ nebo „Lekce psychomotoriky dítěte“.

Bližší informace a přihlášení na tel.: 543 331 470, 543 331 471, 543 254 891 nebo www.cenap.cz.

OBSAH

Mariánský sloup	1
Hrdina Boží svatý Antonín z Padovy (12)	2
Petr našich dnů – Pavlovská perspektiva Kristova druhého příchodu	6
Magnifikát - portrét Mariny duše	9
Jan Duns Scotus	10
Boží zázrak a dar Panny Marie	12
Historie Mariánského sloupu na Starém Městě pražském	14
Pražská legenda	17
Panna Maria, Matka čisté lásky	18
Proč je předmanželský sex chybou	19
Proč jsem a zůstávám katolíkem (1/2)	20
Zde byl Řím	22
V Americe žádného Pánbicka nepotřebuješ	24
Omluva	25
Pán Ježíš a bohatství	26
Papír	27
Poděkování	28
Zprávy	31

Immaculata - Neposkvrněná
(dvoměsíčník) 6/2008, ročník XVII.
ISSN 1210-5732

S církevním schválením brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrleho
č. j. 868/94 ze dne 4. dubna 1994.

Registrační značka: MK ČR E 6202.

Vydává: Konvent minoritů v Brně

Nakladatelství:

Konvent minoritů v Brně.

Redakce si vyhrazuje právo měnit
nápisy a zkracovat příspěvky.
Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Bankovní spojení: Commerzbank AG,
číslo konta: 50013424/6200

Bezhotovostní platby **vždy** opatřete var.
symbolem uvedeném na adresním štítku.

Výrobní náklady jsou 18 Kč/1 výtisk. Příspěvky na rok 2008: Dobrovolné dary.

Tyto je možno zasílat na adresu redakce:

Konvent minoritů v Brně

Minoritská 1, 602 00 Brno,

e-mail: immaculata@minorite.cz; tel.: 542 215 600

Čtenáři ze Slovenska

mohou posílat předplatné na adresu:

Kláštór Minoritov, Košická 2, 054 01 Levoča

<http://immaculata.minorite.cz>

Poštovní poukázku typu A s poznámkou „příspěvek na Immaculatu“ v rubrice „zpráva pro příjemce“ nebo převodem na účet 50013424/6200 s variabilním symbolem, který najdete na Vašem adresním štítku (podle tohoto údaje poznáme, kdo nám příspěvek poslal). Dle našich finančních možností budeme posílat náš časopis i těm, kdo nemohou poslat žádný příspěvek a o časopis si požádají. Z důvodu nečitelnosti adres nemůžeme mnohdy Vaši korespondenci vyřídít. **Prosíme Vás proto o čitelné psaní.** Děkujeme. **Zprávy týkající se změny v distribuci časopisu posílejte na adresu redakce v Brně, nikoli na adresu distributora.** Stále čtenáře prosíme, aby při poštovním styku s námi uváděli svůj variabilní symbol nebo aby nám poslali svůj adresní lístek, který obdrželi spolu s naším časopisem.

Všem dobrodincům, kteří přispěli finančním darem na krytí výrobních nákladů, vyjadřujeme srdečné Pán Bůh zaplať.

Prosíme všechny čtenáře našeho časopisu, aby jej zapůjčili také svým přátelům a známým, a takto umožnili Neposkvrněné získávat srdce lidí pro Ježíše.

RYTÍŘSTVO NEPOSKVRNĚNÉ

Hnutí, jehož členové se snaží o obrácení hříšníků a těch, kdo ještě nepoznali Krista, zvláště o obrácení nepřátel Církve, o jednotu křesťanů a o posvěcení všech pod ochranou a prostřednictvím Neposkvrněné.

PODMÍNKY:

1. Odevzdat se úplně Neposkvrněné. Stát se nástrojem v Jejích mateřských rukou.
2. Nosit zázračnou medailku.
3. Zapsat se do knihy Rytířstva v sídle kanonicky ustanoveném.

PROSTŘEDKY:

1. Denně se modlit stělnou modlitbu k Neposkvrněné: „Ó Maria, bez hříchu počatá oroduj za nás, kteří se k Tobě utkáme i za všechny, kteří se k Tobě neutíkají a zvláště za nepřátele Církve svaté a za ty, kdo jsou Ti svěřeni.“
2. Využívat pro Neposkvrněnou všechny morálně dobré prostředky, jaké dovoluje stav, podmínky a okolnosti. Neúčinnější prostředky jsou - modlitba, pokání a svědectví křesťanského života.
3. Doporučuje se šíření zázračné medailky Neposkvrněné.

* * * **Národní centrum MI, Minoritská 1, 602 00 Brno * * ***

*Lid, který dlouho chodí v temnotách,
uvidí světlo veliké.*

*Všichni, kdo v zemi šeré smrti dlí,
nad těmi světlo zazáří.*

*Hle, Panna počne, Syna porodí,
jméno mu dá Immanuel,
dovede zlé zavrhnout, chtít dobré,
On bude Boží znamení.*

*Divuplný rádce, Božský bohatýr,
Otec věčnosti, Vládce pokoje,
jeho vladařství se rozšíří,
pokoj bez konce spočine
na trůně Davidově a na jeho království.*

*Upevní království právem,
podepře spravedlností.
Hospodin zástupů to učiní
od toho času navěky.*

**Milí čtenáři, přejeme Vám, ať
Immanuel – Divuplný rádce,
Božský bohatýr rozprostře nad
Vámi své vladařství plné pokoje**
redakce

Evropa pro Krista

Evropa stojí na křižovatce. Velkou část své kultury získal náš kontinent díky živému evangeliu. Solidarita a lidská práva, univerzity, nemocnice, katedrály tady jsou díky evangeliu. Ale dnes jsme ve velkém nebezpečí, že tuto duši Evropy zradíme. Diktatura relativizmu a kultura smrti se rozšiřují. Křesťané jsou stále více diskriminováni i vysmíváni. Politika vytlačuje hodnoty inspirované evangeliem do pouze privátní sféry. Navíc jsme si vědomi toho, že pokud Bůh není naším Otcem, tak ani my navzájem si nejsme bratry a sestrami.

Proto je důležité, abychom budoucnost našeho kontinentu budovali na Kristu. Chceme Evropu, kde je respektována svoboda svědomí a vyznání, mladou a dynamickou Evropu, která je znamením naděje pro celý svět.

Za to se chceme modlit a pracovat.

<http://www.europe4christ.net>

Celá Evropa se modlí – přidej se k nám!

Kdy? Každý den ve 12.00 hod.

Kde? Tam, kde právě jsi.

Co? Modlitbu *Otče náš*.

Za co? Za křesťanskou Evropu.

Proč? Protože Kristus je naše naděje.